ISSN 1725-5236

Úradný vestník Európskej únie

C 86

Zväzok 51

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

5. apríla 2008

Číslo oznamu | Obsah | Strana

II *Oznámenia*

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ A ORGÁNOV EURÓPSKEJ ÚNIE

Rada

2008/C 86/01 Spoločná správa Rady a Komisie za rok 2008 o pokroku vo vykonávaní pracovného programu „Vzdelávanie a odborná príprava 2010“ – „Poskytovanie celoživotného vzdelávania pre znalosti, tvorivosť a inováciu“ 1

Komisia

2008/C 86/02 Začatie konania (vo veci COMP/M.4942 – Nokia/Navteq) [1] 32

IV *Informácie*

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ A ORGÁNOV EURÓPSKEJ ÚNIE

Komisia

2008/C 86/03 Výmenný kurz eura 33

SK

[1] Text s významom pre EHP

(Pokračovanie na druhej strane)

Číslo oznamu | Obsah (pokračovanie) | Strana

V *Oznamy*

ADMINISTRATÍVNE POSTUPY

Komisia

2008/C 86/04 Výzva na predkladanie návrhov – GR EAC/14/08 — Program spolupráce s krajinami nástroja pre spoluprácu s priemyselnými krajinami (ICI) v oblasti vzdelávania – Spolupráca v oblasti vyššieho vzdelávania a odbornej prípravy medzi EÚ a Austráliou, Japonskom, Kórejskou republikou a Novým Zélandom 34

KONANIA TÝKAJÚCE SA VYKONÁVANIA POLITIKY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

Komisia

2008/C 86/05 Predbežné oznámenie o koncentrácii (Vec COMP/M.5128 – Nordic Capital/TietoEnator) [1] 36

2008/C 86/06 Predbežné oznámenie o koncentrácii (Vec COMP/M.5118 – P7S1/United Internet/Maxdome JV) — Vec, ktorá môže byť posúdená v zjednodušenom konaní [1] 37

2008/C 86/07 Oznámenie francúzskej vlády týkajúce sa smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES o podmienkach udeľovania a používania povolení na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhľovodíkov *(Stanovisko k žiadosti o výlučné povolenie na vyhľadávanie tekutých alebo plynných uhľovodíkov nazývané „povolenie Valenciennois“)* [1] 38

SK

[1] Text s významom pre EHP

II

(Oznámenia)

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ A ORGÁNOV EURÓPSKEJ ÚNIE

RADA

Spoločná správa Rady a Komisie za rok 2008 o pokroku vo vykonávaní pracovného programu „Vzdelávanie a odborná príprava 2010“ – „Poskytovanie celoživotného vzdelávania pre znalosti, tvorivosť a inováciu“

(2008/C 86/01)

1. ÚVOD

Vzdelávanie a odborná príprava majú kľúčový význam pre hospodárske a sociálne zmeny. Flexibilita a istota, ktoré sú potrebné na dosiahnutie väčšieho počtu lepších pracovných príležitostí, závisia od zabezpečenia toho, aby všetci občania získali kľúčové spôsobilosti a obnovovali svoje zručnosti počas celého života ([1]). Celoživotné vzdelávanie podporuje kreativitu a inovácie a umožňuje plnú ekonomickú a sociálnu účasť.

Preto si Rada v pracovnom programe Vzdelávanie a odborná príprava 2010 stanovila ambiciózne ciele. Tieto zase podporujú dosahovanie lisabonských usmernení pre zamestnanosť a rast. Možno ich dosiahnuť iba vytrvalým dlhodobým úsilím. Pokrok bude nevyhnutne nerovnomerný. Rada a Komisia každý druhý rok vypracúvajú spoločnú správu s cieľom identifikovať dosiahnuté ciele a nasmerovať úsilie do oblastí, ktoré sú zložitejšie.

Tento príspevok k 3. spoločnej správe ([2]) poukazuje na významný pokrok a problémy v reformách vzdelávania a odbornej prípravy. Osobitné úsilie bude potrebné venovať týmto oblastiam:

— zvyšovanie úrovne zručností: ľudia s nízkou úrovňou zručností sú vystavení ekonomickému a sociálnemu vylúčeniu. Vo väčšine krajín vyvoláva znepokojenie pretrvávajúca vysoká miera predčasného ukončenia školskej dochádzky, malá účasť starších a nízkokvalifikovaných pracovníkov v celoživotnom vzdelávaní a slabá úroveň nadobúdania zručností medzi migrantmi. V budúcnosti si budú trhy práce v znalostnej ekonomike navyše vyžadovať čoraz vyššiu úroveň zručností pracovnej sily, ktorej bude ubúdať. Nízka úroveň zručností sa stane čoraz väčším problémom,

([1]) Oznámenie Komisie „K spoločným zásadám flexiistoty: flexibilitou a istotou k zvýšeniu počtu pracovných miest a zlepšeniu ich kvality.“ Dokument KOM(2007) 359.

([2]) Správa je založená predovšetkým na analýze národných správ a výsledkov dosiahnutých podľa súboru ukazovateľov a referenčných hodnôt. Pozri prílohu 2 a dokument SEK(2007) 1284 „Pokrok pri dosahovaní lisabonských cieľov v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy. Ukazovatele a referenčné hodnoty 2007.“ Vychádza aj z výsledkov otvorenej metódy koordinácie v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, konkrétne z použitia referenčných nástrojov EÚ a partnerskej výmeny skúseností na podporu reforiem v členských štátoch a podobných výmen, ktoré sa uskutočnili v rámci kodanského a bolonského procesu. V súvislosti s 1. spoločnou správou pozri dokument Rady 6905/04 EDUC 43; v súvislosti s 2. spoločnou správou Ú. v. EÚ C 79, 1.4.2006, s. 1.

— stratégie celoživotného vzdelávania: väčšina krajín dosiahla pokrok pri definovaní jednotných a komplexných stratégií. V tomto kontexte je pokrok evidentný v predprimárnom vzdelávaní, kvalifikačných rámcoch a uznávaní výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa. Inovatívne vzdelávacie partnerstvá a trvalo udržateľné financovanie vysokokvalitného, efektívneho a spravodlivého vzdelávania a odbornej prípravy ([1]) však stále v mnohých krajinách chýbajú, a to v rozsahu úmernom spomaľovaniu rastu investícií. **Osobitnú pozornosť je potrebné venovať celoživotnému poradenstvu**. Dôležitou výzvou pre všetkých je zabezpečenie účinného vykonávania reforiem,

— „znalostný trojuholník“ (vzdelávanie, výskum a inovácie): Znalostný trojuholník hrá kľúčovú úlohu pri podpore zamestnanosti a rastu. Je preto dôležité urýchliť reformu, podporovať excelentnosť vo vysokoškolskom vzdelávaní a partnerstvá medzi univerzitami a podnikmi a zabezpečiť, aby všetky odvetvia vzdelávania a odbornej prípravy naplno zohrávali svoju úlohu pri podpore kreativity a inovácií.

2. **POKROK SA DOSIAHOL VO VIACERÝCH OBLASTIACH**

Európa zaznamenala pokrok vo viacerých oblastiach. To neznamená, že pokrok je všade rovnaký, ani že sa môže poľaviť v úsilí. Tempo reformy zostáva naďalej veľkou výzvou. Väčšina krajín však reformy uskutočnila alebo ich práve uskutočňuje v týchto oblastiach:

2.1. **Stratégie celoživotného vzdelávania a kvalifikačné systémy**

Vo väčšine krajín sa vypracovali explicitné stratégie celoživotného vzdelávania ([2]), v ktorých sa stanovujú priority národnej politiky a vzájomné vzťahy medzi jednotlivými odvetviami ([3]).

Väčšina z nich obsahuje komplexnú víziu celoživotného vzdelávania a vzťahuje sa na všetky typy a úrovne vzdelávania a odbornej prípravy. Niektoré sa však zameriavajú na formálne systémy vzdelávania a odbornej prípravy alebo na rozpracovanie konkrétnych etáp celoživotného vzdelávania.

Existujú signály, že sa posilňuje základňa poznatkov pre politiky v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy ([4]). To je dôležité z hľadiska celkovej koherencie systémov a optimálneho rozdelenia zdrojov. Koherencia sa posilňuje tiež tým, že sa v niektorých krajinách prioritne podporujú flexibilné spôsoby vzdelávania a prechod medzi rozličnými časťami systému.

Kvalifikačné rámce a uznávanie výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa

Vo väčšine krajín sa vypracúvajú národné kvalifikačné rámce ([5]), ktoré sú napojené na zavedenie európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie ([3]). S nimi prichádza nový dôraz na výsledky vzdelávania.

Zavádzajú sa tiež systémy uznávania výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, hoci pomalšie ([3]). Náročnou úlohou v súčasnosti je v rámci národných kvalifikačných rámcov prejsť z fázy experimentu k plnému uplatňovaniu, a to vrátane zlepšovania prístupu k vysokoškolskému vzdelávaniu a prístupu nízkokvalifikovaných a starších alebo nezamestnaných pracovníkov k vzdelávaniu a odbornej príprave.

V Portugalsku bola v roku 2000 vytvorená celonárodná sieť centier pre overovanie, uznávanie a osvedčovanie kompetencií. V súčasnosti prebieha proces uznávania kompetencií u takmer 250 000 dospelých. Centrá zabezpečujú hodnotenie a uznávanie kompetencií pre špecifické kvalifikácie. Proces osvedčovania zahŕňa preskúmanie externou porotou a prípadne doplnkovú odbornú prípravu.

([1]) Oznámenie Komisie „Efektívnosť a rovnosť v európskych systémoch vzdelávania a odbornej prípravy“ KOM(2006) 481.
([2]) Rada sa dohodla, že členské štáty by mali do roku 2006 zaviesť koherentné a komplexné stratégie celoživotného vzdelávania (uznesenie Rady o celoživotnom vzdelávaní z júna 2002, spoločná správa z roku 2004 a jarné zasadnutie Európskej rady v roku 2005).
([3]) Pozri prílohu 1.
([4]) BE nl, DE, EE, EL, HU, UK, BG, CY, ES, IE, TR to formulujú ako východisko svojich stratégií. Pozri tiež SEK(2007) 1098 „Smerom k politike a praxi vo vzdelávaní a odbornej príprave, ktorá je viac založená na znalostiach“.
([5]) Dokument KOM(2006) 479.

2.2. **Predprimárne vzdelávanie**

V celej Európe sa čoraz viac uznáva význam predprimárneho vzdelávania. Jeho potenciál prispieť k efektívnosti a spravodlivosti sa odráža v tvorbe nových prístupov a politík. Svoje miesto tu majú revízia obsahu vzdelávania ([1]), budovanie učiteľských kapacít ([2]), rozšírenie povinnej školskej dochádzky aj na časti predprimárneho vzdelávania ([3]), hodnotenie kvality ([4]) a zvyšovanie investícií, napríklad aj prostredníctvom zvýšenia počtu pracovníkov v predprimárnych zariadeniach ([5]).

Vo viacerých krajinách prebehli úspešné skúšobné projekty a programy. Výzvou teraz zostáva posun od pilotných aktivít k všeobecnému vykonávaniu podporenému investíciami, a to najmä do kvalifikovaných zamestnancov.

Od roku 2000 do 2005 sa zvýšila účasť štvorročných detí vo vzdelávaní v EÚ 27 približne o 3 percentuálne body na viac ako 85 ([6]).

2.3. **Vysokoškolské vzdelávanie: dôležitá súčasť lisabonského programu**

Modernizácia vysokoškolského vzdelávania má pre znalostný trojuholník a lisabonskú stratégiu rozhodujúci význam. Otázkam správy, financovania a príťažlivosti sa venuje zvýšená pozornosť na európskej úrovni, ako aj na úrovni štátov. Dopĺňajú bolonské reformy.

Výrazný pokrok sa zaznamenal, pokiaľ ide o zvyšovanie autonómie univerzít. Toto zahŕňa väčšiu finančnú autonómiu a nové mechanizmy zodpovednosti. Testujú sa nové formy zapojenia zainteresovaných strán, najmä pokiaľ ide o riadenie inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, ale aj vo vzťahu k tvorbe osnov ([7]) alebo definovaniu výsledkov vzdelávania ([8]).

Skupina zastupujúca vysokoškolský stupeň vzdelávania pracuje na tvorbe príručky o najlepších postupoch pri modernizácii univerzít, ktorá je určená tvorcom politík a širšej verejnosti.

2.4. **Vzdelávanie a odborná príprava v širšom kontexte politiky EÚ**

Veľká väčšina členských štátov prikladá vo svojich národných lisabonských reformných programoch na roky 2005 – 2008 veľký význam vzdelávaniu, odbornej príprave a rozvoju zručností. To odráža ich dôležitý príspevok k vykonávaniu integrovaných usmernení pre rast a zamestnanosť.

Výrazný pokrok sa dosiahol pri prepájaní operačných programov v rámci štrukturálnych fondov s prioritami pracovného programu Vzdelávanie a odborná príprava 2010. Obzvlášť zrejmý je v prístupe k oblasti dohodnutých ukazovateľov a referenčných hodnôt.

Značný pokrok sa dosiahol aj pri tvorbe európskych referenčných nástrojov na podporu reforiem. Európsky parlament a Rada v rokoch 2006 a 2007 prijali odporúčania v oblastiach kľúčových spôsobilostí, kvality mobility, zabezpečenia kvality vysokoškolského vzdelávania a teraz dosiahli dohodu o európskom kvalifikačnom rámci.

Komisia a členské štáty dosiahli vo všeobecnosti značný pokrok pri realizácii činností stanovených v akčnom pláne pre jazyky na roky 2004 – 2006 ([9]).

([1]) DE, DK, EL.
([2]) CZ.
([3]) CY, DK, EL, PL.
([4]) ES, LT, HR, NO.
([5]) AT, BE nl, CY, DE, DK, EL, ES, HU, MT, NL, PL, SE, SK, UK, HR, IS, NO.
([6]) Pozri prílohu 2.
([7]) CY.
([8]) BG, LU, SE, TR.
([9]) Pracovný dokument Komisie „Správa o implementácii akčného plánu ‚Podpora jazykového vzdelávania a jazykovej rozmanitosti na roky 2004 – 2006‘“ KOM(2007) 554 v konečnom znení/2.

3. OBLASTI, V KTORÝCH JE POKROK STÁLE NEDOSTATOČNÝ

3.1. Zavádzanie celoživotného vzdelávania

Pokiaľ ide o stratégie celoživotného vzdelávania, najväčším problémom stále zostáva ich vykonávanie. Vyžaduje si aktívne angažovanie sa zo strany inštitúcií, koordináciu a partnerstvo so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami. Trvalým úsilím sa môžu zámery preformulovať na politiky, ktoré potom prinesú výsledky. Nevyhnutné sú primerané opatrenia zabezpečujúce šírenie a zvýšenie investícií. Ostáva ešte veľa práce.

Zdá sa, že pozitívny vývoj verejných výdavkov na vzdelávanie zaznamenaný v rokoch 2000 až 2003 sa v roku 2004 zastavil.

Celkové verejné výdavky na vzdelávanie ako percento HDP sa v EÚ od roku 2000 (4,7 %) do roku 2003 (5,2 %) zvýšili, avšak v roku 2004 potom klesli na 5,1 %. Výška výdavkov naďalej poukazuje na veľké rozdiely medzi krajinami (od 3,3 % HDP v Rumunsku po 8,5 % v Dánsku). Súkromné výdavky na vzdelávacie inštitúcie ako percento HDP sa od roku 2000 mierne zvýšili, ale pokrok sa v roku 2004 spomalil ([1]).

Referenčné hodnoty stanovené v EÚ sa síce určitým spôsobom odrazili v národných cieľoch, avšak nie všetky krajiny si takéto ciele stanovili ([2]).

3.2. Základné zručnosti pre všetkých

Hlavnými problémovými oblasťami naďalej zostávajú predčasné ukončovanie školskej dochádzky, dosahovanie vyššieho sekundárneho vzdelania a kľúčové spôsobilosti. Od roku 2000 sa nedosiahol pokrok dostatočný na to, aby sa referenčné hodnoty EÚ splnili do roku 2010. V niektorých krajinách sa výsledky v rokoch 2000 až 2006 v skutočnosti zhoršili. V niekoľkých krajinách bola v roku 2006 miera predčasného ukončovania školskej dochádzky stále veľmi vysoká, a to viac ako 20 %. Pokiaľ ide o nízku gramotnosť v čítaní, výsledky sa zhoršili, namiesto toho, aby sa zlepšovali.

Európa má stále príliš veľa mladých ľudí, ktorí ukončujú vzdelávanie bez zručností potrebných na zapojenie sa do znalostnej spoločnosti a hladký prechod do zamestnania ([3]). Hrozí im riziko sociálneho vylúčenia. Navyše sú už na začiatku svojho života reálne vylúčení z celoživotného vzdelávania.

Predčasné ukončovanie školskej dochádzky: Každý šiesty mladý človek (15,3 %) vo veku od 18 do 24 rokov v EÚ-27 ešte stále opúšťa školu len s nižším sekundárnym vzdelaním a ďalej sa nezúčastňuje na žiadnom vzdelávaní či odbornej príprave. Na dosiahnutie referenčnej hodnoty EÚ na úrovni 10 % do roku 2010 sa musí napredovať rýchlejšie.

V prípade vyššieho sekundárneho vzdelania sa dosiahol pomalý, ale stabilný pokrok. V posledných rokoch sa mierne zvýšil, ale nie je dostatočný na dosiahnutie cieľa pre rok 2010 (aspoň 85 % 22-ročných ľudí s ukončeným minimálne vyšším sekundárnym vzdelaním).

EÚ si stanovila ako referenčnú hodnotu znížiť v porovnaní s rokom 2000 podiel 15-ročných detí dosahujúcich nízku gramotnosť v čítaní v rámci EÚ do roku 2010 o 20 %, avšak v období rokov 2000 až 2006 tento podiel v skutočnosti vzrástol ([1]).

Vo väčšine krajín dosahujú v oblastiach referenčných hodnôt horšie výsledky migranti a znevýhodnené skupiny s iným kultúrnym zázemím ([4]). Je potrebné venovať im osobitnú pozornosť. Ich integrácia do predprimárneho vzdelávania by zlepšila znalosť jazyka a zvýšila by ich vyhliadky na lepšie výsledky v škole.

Iniciatívy v oblastiach predčasného ukončovania školskej dochádzky a sociálno-ekonomického znevýhodnenia sa musia dopĺňať. Pomohla by mimoškolská činnosť (napríklad kultúrna alebo športová), miestne partnerstvá, lepšie zapojenie rodičov, zohľadňovanie vzdelávacích potrieb rodičov a zlepšenie celkových podmienok na školách pre študentov a učiteľov.

([1]) Pozri prílohu 2.
([2]) Pozri prílohu 1.
([3]) Oznámenie Komisie „Podpora plnohodnotnej účasti mladých ľudí na vzdelávaní, zamestnanosti a dianí v spoločnosti“ KOM(2007) 498.
([4]) SEK(2007) 1284, s. 50 a 75.

3.3. **Vzdelávanie a odborná príprava učiteľov**

Žiadny iný aspekt v rámci školy nemá na výsledky študentov taký vplyv ako kvalita vzdelávania učiteľov ([1]).

Pre učiteľov a školiteľov je výzvou rastúca heterogénnosť tried, požiadavky na nové spôsobilosti a potreba venovať väčšiu pozornosť vzdelávacím potrebám jednotlivcov. Zväčšujúca sa autonómia škôl prináša nové úlohy.

Mnohí starší učitelia budú musieť byť v blízkej budúcnosti nahradení. Je potrebné túto profesiu zatraktívniť.

Súčasné systémy vzdelávania a odbornej prípravy učiteľov však často neposkytujú učiteľom odbornú prípravu, ktorú potrebujú. Toto osobitne platí pre ďalšiu odbornú prípravu učiteľov a profesný rozvoj. Odborná príprava učiteľov popri zamestnaní je povinná v jedenástich členských štátoch.

3.4. **Vysokoškolské vzdelávanie: excelentnosť, partnerstvo a financovanie**

Krajiny venujú väčšiu pozornosť posilňovaniu úlohy univerzít vo výskume a inováciách a partnerstvá medzi univerzitami a podnikmi sú čoraz bežnejšie. Mnohé krajiny však majú v tomto smere stále čo doháňať ([2]).

Opatrenia na dosiahnutie excelentnosti v inštitúciách vysokoškolského vzdelávania by sa mali v rovnakej miere zameriavať na vzdelávanie, výskum a prenos znalostí. V súčasnosti je výučbe venovaná menšia pozornosť. Navrhovaný Európsky inovačný a technologický inštitút ([3]) bude mať vplyv na zmeny vo vzdelávacích a výskumných inštitúciách, keďže sa stane referenčným modelom pre integráciu vzdelávania, výskumu a inovácií.

Federálna vláda a vlády spolkových krajín v Nemecku naštartovali iniciatívu v oblasti excelentnosti, prostredníctvom ktorej sa v rokoch 2006 – 2011 navyše investuje 1,9 miliardy EUR s cieľom podporiť špičkový výskum na univerzitách vybraných na konkurenčnej báze. Táto iniciatíva má tri akčné línie: vysoké školy poskytujúce postgraduálne vzdelávanie; skupiny spájajúce výskum na univerzitách, výskum mimo univerzít a podniky; a komplexné stratégie pre univerzity, ktoré sa venujú výskumu na špičkovej úrovni.

Výzvou zostáva zvyšovanie investícií vrátane investícií zo súkromných zdrojov. Zároveň je potrebné zabezpečiť spravodlivý prístup k veľkej škále študijných a výskumných programov. Viaceré vlády majú nástroje na podporu súkromných investícií, ako sú daňové stimuly ([4]), verejno-súkromné partnerstvá alebo sponzorské programy ([5]), a niektoré zaviedli alebo zvýšili školné alebo registračné poplatky ([6]).

Verejné výdavky na inštitúcie terciárneho vzdelávania v EÚ vrátane vzdelávania a výskumu predstavovali v roku 2004 1,1 % HDP v EÚ-27. Pohybovali sa v rozmedzí od 0,6 % na Malte do 2,5 % v Dánsku. Celkové výdavky však zostávajú hlboko pod úrovňou v Spojených štátoch. Je to spôsobené najmä tým, že úroveň súkromného financovania v Spojených štátoch je viac ako sedemkrát vyššia. Výdavky na terciárneho študenta v USA dosiahli viac ako dvojnásobok priemeru EÚ ([7]).

Hoci sa dosiahol pokrok vo zvyšovaní autonómie a zodpovednosti univerzít, k dispozícii nie je veľa dôkazov o podpore poskytovanej vysokoškolským učiteľom a manažérom, aby sa s touto výzvou vyrovnali.

3.5. **Účasť dospelých na celoživotnom vzdelávaní**

Účasť dospelých na celoživotnom vzdelávaní už nemôže dosiahnuť referenčné hodnoty EÚ. Vyžaduje sa stále väčšie úsilie zamerané na zvýšenie úrovní zručností obyvateľstva a na dosiahnutie flexibility a istoty na trhu práce.

([1]) Oznámenie Komisie „Zlepšovanie kvality vzdelávania učiteľov“, KOM(2007) 392.
([2]) Osvedčené postupy môžu poskytnúť severské krajiny a UK.
([3]) KOM(2006) 604 v konečnom znení/2.
([4]) ES, SE, SI, SK, TR.
([5]) AT, FR, HU, IE, LU, LV, UK.
([6]) AT, DE, IE, NL, SI, UK, HR.
([7]) SEK(2007) 1284, s. 67.

Do roku 2005 vývoj smeroval k referenčnej hodnote EÚ (12,5 %) ([1]). V roku 2006 však bola účasť Európanov vo veku 25 – 64 rokov na aktivitách vzdelávania a odbornej prípravy v priemere 9,6 %, čo je o trochu menej ako v roku 2005. V súhrnnom údaji sa však skrýva významný nepomer: u ľudí s vyšším vzdelaním je až šesťnásobne vyššia pravdepodobnosť účasti na celoživotnom vzdelávaní ako u nízkokvalifikovaných ľudí.

Nízka účasť starších pracovníkov a nízkokvalifikovaných pracovníkov na celoživotnom vzdelávaní je osobitným problémom tam, kde je miera účasti nízka aj pre celú populáciu ([2]). Obzvlášť vysoký podiel ľudí s nízkou úrovňou zručností je tiež medzi migrantmi. Demografické trendy a trendy pracovného trhu povedú k zvýšenému dopytu po vyššej úrovni zručností a poklesu príležitostí pre ľudí s nižšou úrovňou zručností. Odbornej príprave týchto skupín bude potrebné venovať väčšiu pozornosť.

3.6. **Atraktívnosť, kvalita a relevantnosť odborného vzdelávania a prípravy (OVP)**

Je potrebné ďalej pracovať na zlepšovaní kvality a atraktívnosti OVP. Toto je kľúčová priorita kodanského procesu ([3]).

Niektoré krajiny zaviedli vyspelé a komplexné systémy zabezpečenia kvality ([4]), zatiaľ čo iné sú stále vo vývojovej fáze ([5]).

Širšie využívanie prístupov založených na výsledkoch vzdelávania v rámci programov odbornej prípravy a na kvalifikáciách zvyšuje relevantnosť OVP pre trh práce. Opätovný dôraz na učňovské vzdelávanie, spoluprácu medzi školami a podnikmi a vzdelávanie spojené s praxou je ďalším kladom. V predvídaní zručností a kvalifikácií, ktoré budú potrebné, sa však nezaznamenal veľký pokrok.

Problémom OVP je niekedy slabá integrácia so zvyškom vzdelávacieho systému. Môže prispieť k tomu, že vo vzdelávaní a odbornej príprave sa udržia študenti, ktorí by potenciálne z tohto procesu vypadli, keďže nižšie stupne vzdelávania poskytujú kľúčové spôsobilosti potrebné na zapojenie sa do OVP. V niektorých členských štátoch ([6]) sa celoživotné poradenstvo stanovilo ako dôležitá politická priorita, stále je však potrebné venovať osobitnú pozornosť posilňovaniu poradenstva pre dospelých. Je potrebné tiež ďalej napredovať v odstraňovaní prekážok pri prechode medzi OVP a ďalším alebo vysokoškolským vzdelávaním.

3.7. **Nadnárodná mobilita**

V realizácii a využívaní Europassu sa dosiahol značný pokrok ([7]). Napriek tomu nadnárodnú mobilitu študentov stále umožňujú predovšetkým programy EÚ. Väčšina vnútroštátnych opatrení sa týka vysokoškolského vzdelávania. Mobilita v oblasti OVP je zvlášť problematická.

Mobilita je povinná na Luxemburskej univerzite. Všetci študenti bakalárskeho programu musia stráviť časť svojho štúdia v zahraničí.

4. **ĎALŠIE NAPREDOVANIE**

4.1. **Realizácia celoživotného vzdelávania s cieľom dosiahnuť efektívnosť a spravodlivosť**

V koherencii a komplexnosti stratégií celoživotného vzdelávania pretrvávajú závažné nedostatky. V súčasnosti je najväčším problémom ich vykonávanie. V mnohých prípadoch sa s ním práve začalo. Dôveryhodnosť týchto stratégií závisí od ich prepojenia na politické opatrenia. Závisí od schopnosti orgánov cielene využívať zdroje. Závisí tiež od ich schopnosti mobilizovať prostredníctvom partnerstiev v oblasti vzdelávania národné inštitúcie a zainteresované strany na všetkých úrovniach.

([1]) Pokrok sa však vykazoval iba v dôsledku zmien v metodike prieskumu v niektorých krajinách, ktoré nadhodnotili dosiahnutý pokrok. Pozri prílohu 2.
([2]) SEK(2007) 1284, s. 81.
([3]) Závery Rady o budúcich prioritách posilnenej európskej spolupráce v odbornom vzdelávaní a príprave. Dokument Rady 14474/06 z 30. októbra 2006.
([4]) AT, DE, DK, FI, IE, SE, NO.
([5]) BG, CZ, ES, FR, LU, MT, SI.
([6]) FR, IT.
([7]) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 2241/2004/ES z 15. decembra 2004 (Ú. v. EÚ L 390, 31.12.2004, s. 6).

Prehlbovanie vedomostnej bázy

Je potrebné rozšíriť znalosti o hospodárskom a sociálnom vplyve politík vzdelávania a odbornej prípravy ([1]). Zameranie sa na efektívnosť a spravodlivosť by malo byť základom pre rozvoj európskej a vnútroštátnej výskumnej základne v oblasti politiky a praxe týkajúcej sa vzdelávania a odbornej prípravy.

Partnerské učenie a výmena skúseností medzi tvorcami politík a zainteresovanými stranami je dôležitým zdrojom know-how a malo by sa podporovať. Malo by pokračovať sledovanie tvorby a vykonávania stratégií celoživotného vzdelávania a pokrok by sa mal vyhodnotiť v spoločnej správe v roku 2010.

Udržateľné financovanie

Výška, efektívnosť a udržateľnosť financovania sú naďalej rozhodujúce. Mnohé krajiny testujú nové nástroje a stimuly pre súkromné investície. Zahŕňa to zameranie sa na jednotlivcov, domácnosti a zamestnávateľov. Toto úsilie sa musí zintenzívniť.

Zvyšovanie úrovne zručností

Najvyššiu návratnosť, pokiaľ ide o efektívnosť a spravodlivosť, vykazujú zvýšené investície do včasného vzdelávania ([2]). Včasné nadobudnutie kľúčových spôsobilostí je účinným prostriedkom na vytvorenie základu pre ďalšie vzdelávanie, vyrovnanejšie výsledky a celkové zvýšenie úrovne zručností. Uľahčí sa prechod na trh práce a nebudú chýbať kvalifikácie.

Stále rastie dopyt po absolventoch technických a vedeckých smerov. Z tohto dôvodu je potrebné naďalej venovať pozornosť prijímaniu vyššieho počtu uchádzačov na vedecké a technické štúdium.

Je však potrebné posilniť imidž, postavenie a atraktívnosť OVP. Na uľahčenie vstupu do počiatočného OVP, mobility a návratu do vzdelávacieho systému by sa mali vytvoriť flexibilné a štandardné štruktúry. Všetci občania by mali mať prístup k integrovaným systémom celoživotného poradenstva. Osobitná pozornosť je potrebná v súvislosti so vzdelávaním dospelých.

Riešenie sociálno-ekonomického znevýhodnenia

Vzdelávanie a odborná príprava môžu prispieť k prekonávaniu sociálno-ekonomického znevýhodnenia. Môžu však prispievať aj k jeho zachovaniu. Nespravodlivosť vo vzdelávaní a odbornej príprave so sebou prináša veľké náklady. Často sú skryté, ale tým nie menej reálne. Prioritou preto musí zostať zabezpečenie spravodlivosti v prístupe, účasti, zaobchádzaní a výsledkoch.

Využitie potenciálu migrantov

Rastúca rozmanitosť európskych spoločností ďalej zvyšuje náročnosť vzdelávania a odbornej prípravy. Úroveň dosahovaných výsledkov, miera účasti a znalostí sú u migrantov vo všeobecnosti nižšie ako priemer. Hoci toto je možné čiastočne vysvetliť faktormi, ako je sociálno-ekonomické zázemie a jazyk, existujú dôkazy, že politiky a systémy vzdelávania a odbornej prípravy na tieto výzvy nereagujú a k prehlbovaniu problému možno aj samy prispievajú ([3]). Tejto situácii je potrebné venovať osobitnú pozornosť s cieľom podporiť ekonomické a sociálne začlenenie migrantov, ako aj dialóg medzi kultúrami.

Vysoká kvalita výučby

Učitelia potrebujú lepšiu odbornú prípravu a nepretržitý rozvoj. Toto zlepší výsledky vzdelávania a odbornej prípravy. Veľmi dôležité je tiež zapojiť učiteľov a školiteľov do inovácií a reformy. Komisia definovala výzvy ([4]). Organizuje tiež verejné konzultácie na školách ([5]). Pracovný program ponúka vhodný kontext na riešenie týchto problémov.

([1]) Pozri SEK(2007) 1098.
([2]) KOM(2006) 481, s. 5.
([3]) SEK(2007) 1284, s. 51.
([4]) Oznámenie Komisie „Zlepšovanie kvality vzdelávania učiteľov“, KOM(2007) 392.
([5]) SEK(2007) 1009 „Školy pre 21. storočie“.

4.2. **Inovácie a tvorivosť: vzdelávanie ako kľúčový prvok znalostného trojuholníka**

Vzdelávanie je základom znalostného trojuholníka, a tým aj podpory zamestnanosti a rastu. Stredom tohto trojuholníka sú univerzity. Nesmierne dôležité sú strediská excelentnosti, ktoré sa zameriavajú na vyučovanie, výskum a odovzdávanie vedomostí. Je však potrebné urobiť oveľa viac pre to, aby inštitúcie vysokoškolského vzdelávania a podniky mohli pracovať v partnerstve.

Výskum a vzdelávanie potrebujú širokú základňu zručností v populácii. Vo všetkých systémoch a na všetkých úrovniach vzdelávania a odbornej prípravy sa musí rozvinúť excelentnosť a kľúčové spôsobilosti, najmä tie, ktoré sa týkajú podnikania, tvorivosť a schopnosť učiť sa. Školy aj OVP môžu významným spôsobom prispieť k uľahčovaniu inovácií. Vysokokvalitné OVP môže napríklad prispieť k inováciám na pracovisku.

4.3. **Zlepšenie riadenia: čo najlepšie využitie výsledkov programu „Vzdelávanie a odborná príprava 2010“**

Pracovný program prináša výsledky na európskej a vnútroštátnej úrovni. Tvorba európskych referenčných nástrojov a práca skupín a aktivity v rámci partnerskej výmeny skúseností sú zdrojom informácií a podporujú reformy v jednotlivých krajinách. Otázky vzdelávania a odbornej prípravy a rozvoj ľudských zdrojov sú jednou z priorít lisabonských národných programov reforiem vo väčšine členských štátov. Stále možno zvýšiť účinnosť otvorenej metódy koordinácie vo vzdelávaní a odbornej príprave, jej vplyv a politickú zodpovednosť. Osobitná pozornosť na vnútroštátnej aj európskej úrovni by sa mala venovať:

— spoločnej politike v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy z perspektívy celoživotného vzdelávania so strategickými prioritami naprieč celým systémom,

— zlepšeniu prepojenia medzi príslušnými oblasťami politiky, ako je politika inovácií, zamestnanecká a sociálna politika, podnikanie, výskum a štrukturálne fondy,

— integrácii rozvoja politík v oblastiach vysokoškolského vzdelávania, OVP a vzdelávania dospelých v rámci celého pracovného programu,

— pevným prepojeniam medzi vykonávaním a rozvojom lisabonských integrovaných usmernení a pracovným programom „Vzdelávanie o odborná príprava 2010“ a väčšiemu zviditeľneniu celoživotného vzdelávania v rámci lisabonskej stratégie,

— vzájomnému monitorovaniu vývoja v jednotlivých krajinách prostredníctvom partnerskej výmeny skúseností alebo partnerského hodnotenia, a to na dobrovoľnom základe,

— zabezpečeniu, aby sa výsledky aktivít v rámci partnerskej výmeny skúseností dostali k tvorcom politík a ministrom,

— väčšej účasti občianskej spoločnosti,

— ďalšej tvorbe ukazovateľov a referenčných hodnôt v súlade so závermi Rady z mája 2007,

— maximálnemu využitiu finančných zdrojov a programov Spoločenstva, najmä v rámci nového programu celoživotného vzdelávania 2007 – 2013 a nástrojov kohéznej politiky EÚ.

S cieľom zabezpečiť, aby sa dohodnuté priority pracovného programu „Vzdelávanie a odborná príprava 2010“ v plnom rozsahu zohľadnili v tvorbe vnútroštátnej politiky, mali by sa vykonávať konkrétne činnosti stanovené v spoločnej správe z roku 2006.

Mali by sa zaviesť mechanizmy na vykonávanie pracovného programu „Vzdelávanie a odborná príprava 2010“ a stratégií celoživotného vzdelávania. Je potrebná úzka koordinácia so subjektmi zodpovednými za širšiu sociálno-ekonomickú politiku, najmä lisabonské reformy a národné stratégie sociálneho začleňovania.

Bolo by potrebné ďalej rozvinúť národné ciele a ukazovatele. Mali by zohľadňovať európske ciele a referenčné hodnoty. Politika a prax by mali byť založené na využívaní poznatkov a hodnotení. Spoločné princípy, usmernenia a odporúčania dohodnuté na európskej úrovni ponúkajú referenčné body pre prípravu národných reforiem.

4.4. **Príprava na obdobie po roku 2010**

Pracovný program „Vzdelávanie a odborná príprava 2010“ je praktickou podporou pre reformy vzdelávania a odbornej prípravy v členských štátoch. Od začiatku programu v roku 2002 sa dosiahol značný pokrok. Reformy vzdelávania a odbornej prípravy však stále potrebujú čas na to, aby mohli prinášať výsledky. Hlavné problémy pretrvávajú, objavujú sa nové výzvy. Je potrebné pokračovať v tejto činnosti vrátane spolupráce v rámci bolonského a kodanského procesu a naďalej zvyšovať jej efektívnosť. Úvahy o aktualizovaných strategických rámcoch európskej spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy by sa preto mali začať už teraz. Vzhľadom na kľúčovú úlohu vzdelávania a odbornej prípravy v stratégii zamestnanosti a rastu musia byť úzko spojené s budúcim rozvojom lisabonského procesu.

PRÍLOHA 1

Situácia jednotlivých krajín vo vzťahu k prijatiu konkrétnej stratégie celoživotného vzdelávania, kvalifikačného rámca, uznávania výsledkov neformálneho vzdelávania/informálneho učenia sa a národných cieľov v oblastiach referenčných hodnôt.

Y = Krajina zaviedla stratégiu, rámec, systém hodnotenia výsledkov alebo národné ciele.

D = Krajina rozvíja stratégiu, rámec alebo systém uznávania výsledkov.

N = Krajina nemá rámec, systém uznávania výsledkov ani národné ciele.

P = Krajina má politiky celoživotného vzdelávania, ale žiadnu konkrétnu stratégiu.

Krajiny	Konkrétne národné stratégie celoživotného vzdelávania	Národné kvalifikačné rámce	Systém hodnotenia výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa	Národné ciele stanovené vo všetkých alebo v niektorých oblastiach referenčných hodnôt EÚ
AT	Y	D	D	N
BE fr	Y	D	Y	Y
BE nl	Y	D	Y	Y
BG	D	D	D	N
CY	Y	N	D	Y
CZ	Y	D	D	N
DE	Y	D	N	N
DK	Y	D	Y	Y
EE	Y	D	D	Y
EL	Y	N	D	Y
ES	Y	D	D	Y
FI	Y	D	Y	Y
FR	P	Y	Y	Y
HR	Y	D	N	Y
HU	Y	D	N	Y
IE	D	Y	Y	Y
IS	P	N	D	N
IT	P	D	D	N
LI	P	N	N	N
LT	Y	D	D	Y
LU	P	D	D	N
LV	Y	D	D	Y
MT	D	Y	N	Y
NL	P	D	Y	Y
NO	Y	N	Y	N

Krajiny	Konkrétne národné stratégie celoživotného vzdelávania	Národné kvalifikačné rámce	Systém hodnotenia výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa	Národné ciele stanovené vo všetkých alebo v niektorých oblastiach referenčných hodnôt EÚ
PL	D	D	D	Y
PT	P	D	Y	Y
RO	D	D	D	Y
SE	Y	N	D	N
SI	D	D	Y	Y
SK	Y	D	D	Y
TR	D	D	N	N
UK	Y	Y	D	Y

PRÍLOHA 2

(ŠTATISTICKÁ PRÍLOHA)

POKROK POSÚDENÝ NA ZÁKLADE PIATICH REFERENČNÝCH ÚROVNÍ PRIEMERNEJ EURÓPSKEJ VÝKONNOSTI (*REFERENČNÉ HODNOTY*) A ĎALŠIE KĽÚČOVÉ UKAZOVATELE VO VZDELÁVANÍ A ODBORNEJ PRÍPRAVE

Na základe pracovného dokumentu útvarov Komisie – Pokrok pri dosahovaní lisabonských cieľov v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy. Ukazovatele a referenčné úrovne 2007 – Dokument SEK(2007) 1284

Kódy krajín

EU	**Európska únia**
BE	Belgicko
BG	Bulharsko
CZ	Česká republika
DK	Dánsko
DE	Nemecko
EE	Estónsko
EL	Grécko
ES	Španielsko
FR	Francúzsko
IE	Írsko
IT	Taliansko
CY	Cyprus
LV	Lotyšsko
LT	Litva
LU	Luxembursko
HU	Maďarsko
MT	Malta
NL	Holandsko
AT	Rakúsko
PL	Poľsko
PT	Portugalsko
RO	Rumunsko
SI	Slovinsko
SK	Slovensko
FI	Fínsko
SE	Švédsko
UK	Spojené kráľovstvo
EHP	**Európsky hospodársky priestor**
IS	Island
LI	Lichtenštajnsko
NO	Nórsko
	Kandidátske krajiny
HR	Chorvátsko
TR	Turecko
	Ostatné krajiny
JP	Japonsko
US/USA	Spojené štáty americké

PREHĽAD POKROKU DOSIAHNUTÉHO V PIATICH REFERENČNÝCH OBLASTIACH

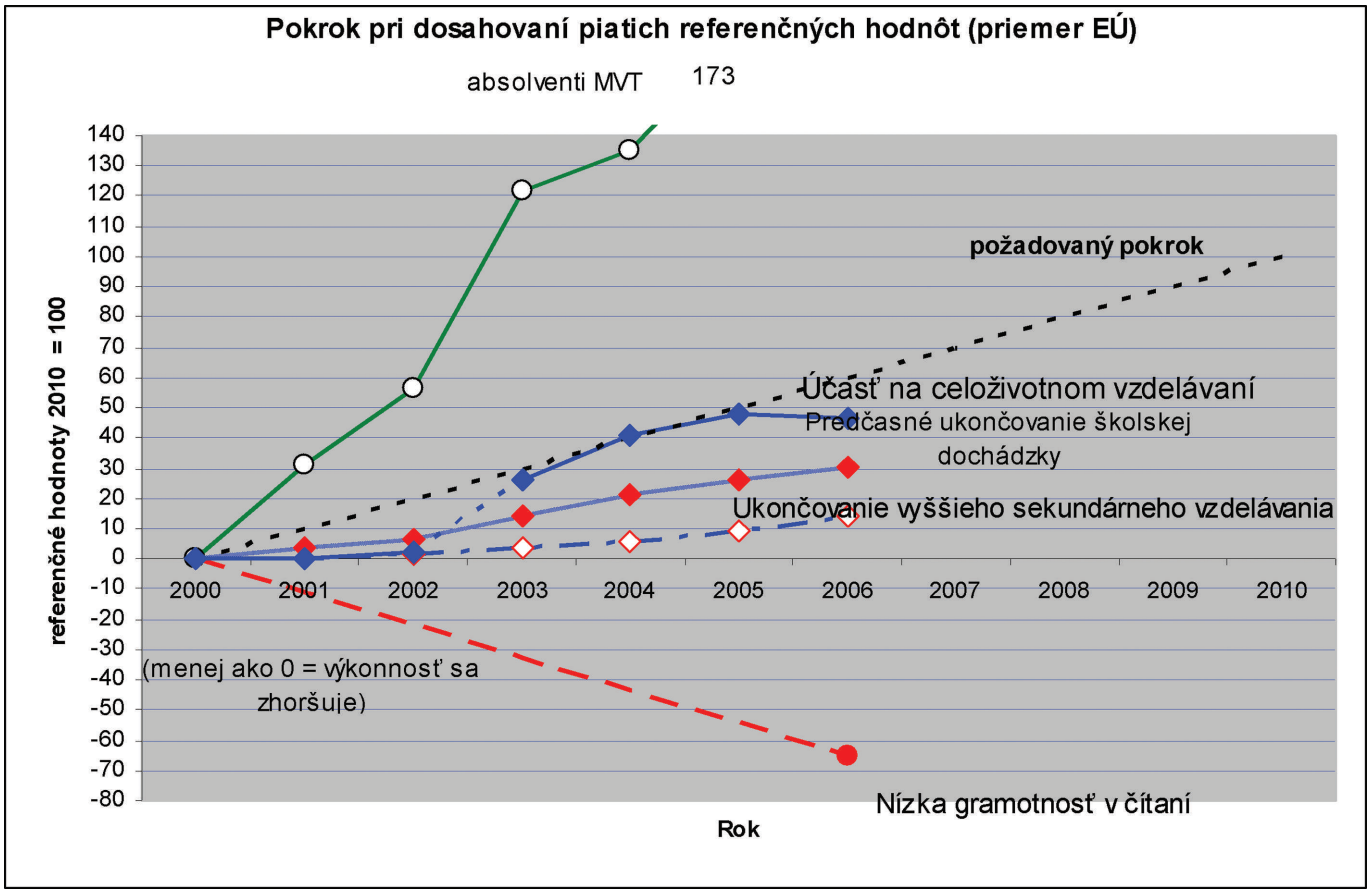

Kľúčové výsledky:

— Prekročí sa referenčná hodnota, pokiaľ ide o počet absolventov matematických, vedeckých a technických smerov; požadovaný pokrok sa dosiahol už v rokoch 2002 – 2003.

— Dosiahol sa určitý pokrok v účasti na celoživotnom vzdelávaní. Z veľkej časti je ale dôsledkom zmien v metodike prieskumu v niekoľkých členských štátoch, čo spôsobilo vyššiu mieru účasti v nominálnom vyjadrení, a teda aj nadhodnotenie celkového pokroku.

— Pokiaľ ide o predčasné ukončovanie školskej dochádzky, zlepšovanie má trvalý charakter, avšak na dosiahnutie referenčnej hodnoty je nutný rýchlejší pokrok.

— V oblasti ukončeného vyššieho sekundárneho vzdelania je pokrok len nepatrný.

— Pokiaľ ide o nízku gramotnosť v čítaní, výsledky sa od roku 2000 zhoršili, namiesto toho, aby sa zlepšovali, ako si to žiadajú referenčné hodnoty.

Metodologické poznámky: V tabuľke sa ako východisko uvádza rok 2000, ktorému je priradená hodnota nula, referenčná hodnota pre rok 2010 je 100. Takýmto spôsobom sa výsledky za každý rok porovnávajú s referenčnou hodnotou na rok 2010. Šikmá priamka znázorňuje požadovaný pokrok, to znamená, že na dosiahnutie referenčnej hodnoty je každý rok potrebné zlepšenie o 10 %. Ak krivka vedie pod touto priamkou, pokrok nie je dostatočný. Čo sa týka účasti na celoživotnom vzdelávaní, vyskytlo sa viacero časových medzier, keďže niektoré krajiny v rokoch 2002 a 2003 revidovali svoje metódy zberu údajov. Uplatnenie nových metód spôsobilo, že výsledky v roku 2003 boli lepšie, z čoho vyplýva, že pokrok v období rokov 2002 a 2003 je nadhodnotený. Preto je spojnica rokov 2002 a 2003 na krivke účasti na celoživotnom vzdelávaní bodkovaná. V prípade nízkej gramotnosti v čítaní (podľa údajov z prieskumu PISA) sú pre 19 krajín zahrnutých do porovnania k dispozícii údaje len za dva roky (2000, 2006) (pričom porovnateľné výsledky za rok 2003 sa týkajú len 16 krajín).

PREHĽAD POKROKU DOSIAHNUTÉHO V PIATICH REFERENČNÝCH OBLASTIACH

Prehľad troch referenčných hodnôt na úrovni školy

Situácia (za posledný rok, ktorý je k dispozícii) a pokrok dosiahnutý od roku 2000	Nízka gramotnosť v čítaní (OECD/PISA) (15-roční, v %)	Predčasné ukončovanie školskej dochádzky (Eurostat/LFS) (18 – 24, v %)	Ukončenie vyššieho sekundárneho vzdelávania (Eurostat/LFS) (20 – 24, v %)
Priemer EÚ 2006	24,1	15,3	77,8
Priemer EÚ 2000	21,3	17,6	76,6
Zdroj:	OECD (PISA)	Eurostat (LFS)	Eurostat (LFS)
Belgicko	**0**	**0**	**0**
Bulharsko	-	+	++
Česká republika	-	**0**	**0**
Dánsko	++	+	++
Nemecko	++	+	-
Estónsko	/	+	++
Írsko	**0**	++	++
Grécko	-	+	++
Španielsko	-	-	-
Francúzsko	-	+	**0**
Taliansko	-	++	++
Cyprus	**:** (*)	++	++
Lotyšsko	++	+	++
Litva	/	++	++
Luxembursko	**0**	-	-
Maďarsko	++	+	**0**
Malta	**:**	++	++
Holandsko	-	++	++
Rakúsko	-	+	**0**
Poľsko	++	+	++

Situácia (za posledný rok, ktorý je k dispozícii) a pokrok dosiahnutý od roku 2000	Nízka gramotnosť v čítaní (OECD/PISA) (15-roční, v %)	Predčasné ukončovanie školskej dochádzky (Eurostat/LFS) (18 – 24, v %)	Ukončenie vyššieho sekundárneho vzdelávania (Eurostat/LFS) (20 – 24, v %)
Portugalsko	++	+	++
Rumunsko	-	++	+
Slovinsko	/	(++)	++
Slovensko	-	-	-
Fínsko	++	+	-
Švédsko	-	-	+
Spojené kráľovstvo	/	++	+
Chorvátsko	:	++	++
Turecko	++	++	++
Island	-	+	++
Nórsko	-	++	-

Výkonnosť dnes (najnovšie údaje)

Tmavá/zelená	Nad priemerom EÚ
Svetlá/ružová	Pod priemerom EÚ
Biela	Žiadne údaje

Porovnanie s rokom 2000

++ výraznejšie zlepšenie v porovnaní s priemerom EÚ

+ zlepšenie, ale nižšie ako priemer EÚ

0 menej ako 1 % číselnej hodnoty alebo v prípade nízkej gramotnosti v čítaní malá pravdepodobnosť výraznejšej zmeny

- zhoršovanie

() neporovnateľné alebo nespoľahlivé výsledky

: chýbajúce údaje

/ žiadna časová nadväznosť

V prípade nízkej gramotnosti sa porovnanie vykonalo za obdobie 2003 – 2006 pre LU, NL, SK, TR. Ďalšie podrobnosti pozri v poznámka k tabuľkám pre jednotlivé oblasti referenčných hodnôt.

(*) CY sa nemohol zúčastniť, keďže sa nedosiahla jednomyseľnosť medzi členskými štátmi OECD.

KĽÚČOVÉ SPÔSOBILOSTI

Percentuálny podiel žiakov na úrovni gramotnosti v čítaní jeden a menej (na stupnici PISA pre gramotnosť v čítaní) 2000 – 2006

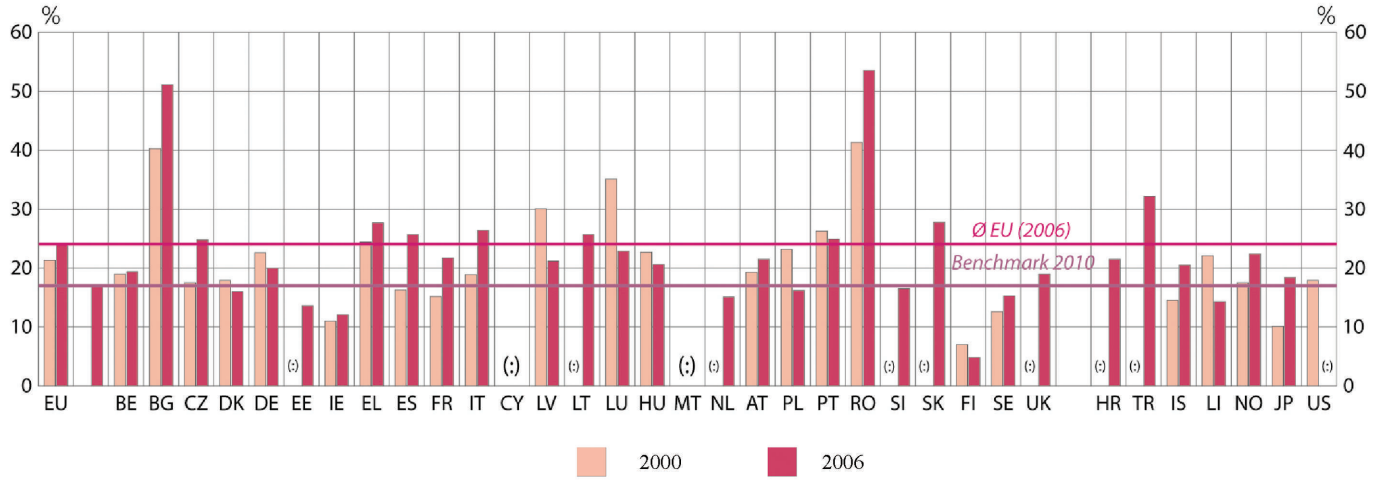

% s nízkou úrovňou zručnosti čítania	Spolu		Dievčatá	Chlapci
	2000	2006	2006	2006
EÚ-27	21,3	24,1	17	30,4
Belgicko	19,0	19,4	13,3	24,9
Bulharsko	40,3	51,1	40,4	60,9
Česká republika	17,5	24,8	16,9	30,8
Dánsko	17,9	16,0	11,4	20,7
Nemecko	22,6	20,0	14,2	25,5
Estónsko	:	13,6	7,0	19,9
Írsko	11,0	12,1	7,7	16,6
Grécko	24,4	27,7	16,2	38,6
Španielsko	16,3	25,7	18,9	32,3
Francúzsko	15,2	21,7	16,5	27,3
Taliansko	18,9	26,4	19,9	33,0
Cyprus	:	:	:	:
Lotyšsko	30,1	21,2	12,8	30,1
Litva	:	25,7	16,6	34,5

% s nízkou úrovňou zručnosti čítania	Spolu		Dievčatá	Chlapci
	2000	2006	2006	2006
Luxembursko	(35,1)	22,9	17,4	28,2
Maďarsko	22,7	20,6	13,2	27,3
Malta	:	:	:	:
Holandsko	(9,5)	15,1	11,6	18,5
Rakúsko	19,3	21,5	15,4	27,4
Poľsko	23,2	16,2	10,2	22,4
Portugalsko	26,3	24,9	19,6	30,7
Rumunsko	41,3	53,5	43,5	63,5
Slovinsko	:	16,5	7,9	25,2
Slovensko	:	27,8	20,1	35,0
Fínsko	7,0	4,8	1,6	8,1
Švédsko	12,6	15,3	9,6	20,7
Spojené kráľovstvo	(12,8)	19,0	14,1	24,0
Chorvátsko	:	21,5	12,6	30,5
Turecko	:	32,2	21,5	41,0
Island	14,5	20,5	12,5	28,3
Lichtenštajnsko	22,1	14,3	11,1	18,0
Nórsko	17,5	22,4	14,9	29,4
Japonsko	10,1	18,4	13,3	23,5
Spojené štáty	17,9	:	:	:

Zdroj: OECD (PISA).

V roku 2000 dosiahol podiel 15-ročných žiakov s nízkou výkonnosťou v čítaní výšku 21,3 % (k dispozícii sú údaje len za 18 členských štátov). Podľa referenčnej hodnoty by tento podiel mal do roku 2010 klesnúť o jednu pätinu (a tak dosiahnuť 17,0 %). V niektorých členských štátoch (konkrétne v Nemecku, Poľsku a Lotyšsku) sa tento podiel znížil, ale vo väčšine členských štátov stúpol a výkonnosť na úrovni EÚ sa zhoršila (2006: 24,1 %).

Ďalšie poznámky:

Číselné údaje EÚ: upravený priemer na základe počtu zapísaných žiakov a údajov za 19 krajín (údaje LU, NL a UK za rok 2000 neboli reprezentatívne, z tohto dôvodu sa ich výsledky uvádzajú v zátvorkách a nie sú zahrnuté sa do výpočtov).

MT sa prieskumu PISA nemohla zúčastniť.

CY sa nemohol zúčastniť, keďže sa nedosiahla jednomyseľnosť medzi členskými štátmi OECD.

PREDČASNÉ UKONČOVANIE ŠKOLSKEJ DOCHÁDZKY

Podiel obyvateľov vo veku 18 – 24 rokov len s nižším sekundárnym vzdelaním, ktorí nie sú zapojení do vzdelávania alebo odbornej prípravy, 2000 – 2006

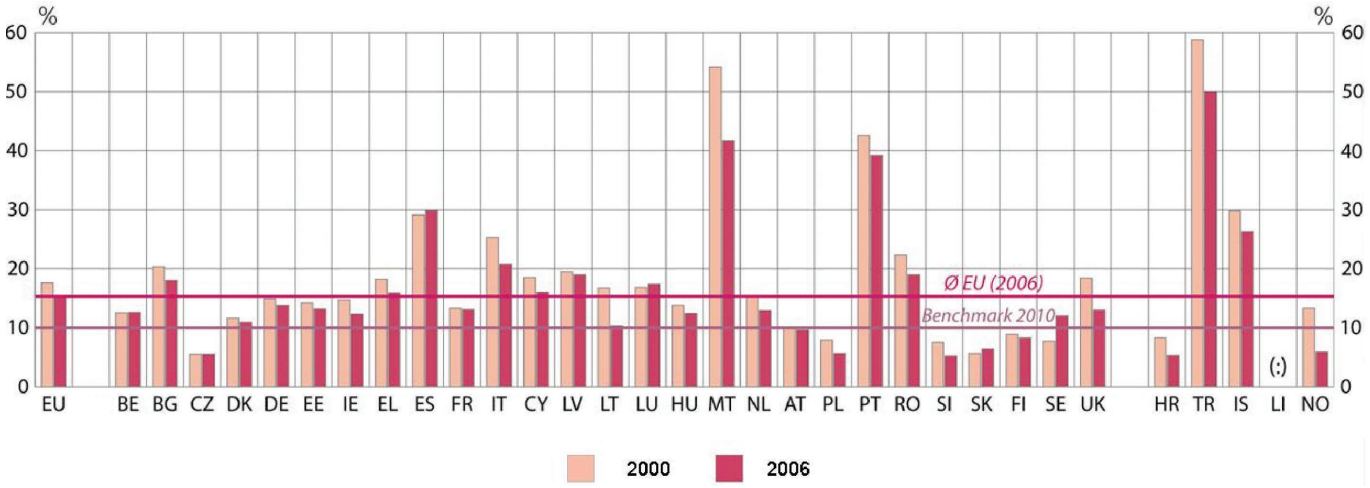

Predčasné ukončovanie školskej dochádzky, v %	Spolu		Ženy	Muži
	2000	2006	2006	2006
EU-27	17,6	15,3	13,2	17,5
Belgicko	12,5	12,6	10,2	14,9
Bulharsko	20,3	18,0	17,9	18,2
Česká republika	5,5	5,5	5,4	5,7
Dánsko	11,6	10,9	9,1	12,8
Nemecko	14,9	13,8	13,6	13,9
Estónsko	14,2	13,2	10,7 (u)	19,6 (u)
Írsko	14,7	12,3	9,0	15,6
Grécko	18,2	15,9	11,0	20,7
Španielsko	29,1	29,9	23,8	35,8
Francúzsko	13,3	13,1	11,2	15,1
Taliansko	25,3	20,8	17,3	24,3
Cyprus	18,5	16,0	9,2	23,5
Lotyšsko	19,5	19,0 (p)	16,1 (p)	21,6 (p)

Predčasné ukončovanie školskej dochádzky, v %	Spolu		Ženy	Muži
	2000	2006	2006	2006
Litva	16,7	10,3	7,0 (u)	13,3 (u)
Luxembursko	16,8	17,4	14,0	20,9
Maďarsko	13,8	12,4	10,7	14,0
Malta	54,2	41,7	38,8	44,6
Holandsko	15,5	12,9	10,7	15,1
Rakúsko	10,2	9,6	9,8	9,3
Poľsko	7,9	5,6	3,8	7,2
Portugalsko	42,6	39,2 (p)	31,8 (p)	46,4 (p)
Rumunsko	22,3	19,0	18,9	19,1
Slovinsko	7,5	5,2 (u)	3,3 (u)	6,9 (u)
Slovensko	5,6	6,4	5,5	7,3
Fínsko	8,9	8,3 (p)	6,4 (p)	10,4 (p)
Švédsko	7,7	12,0	10,7	13,3
Spojené kráľovstvo	18,4	13,0	11,4	14,6
Chorvátsko	8,3	5,3 (u)	5,3 (u)	5,3 (u)
Turecko	58,8	50,0	42,7	56,6
Island	29,8	26,3 (p)	22,0 (p)	30,5 (p)
Lichtenštajnsko	:	:	:	:
Nórsko	13,3	5,9	4,3	7,4

Zdroj: Eurostat (údaje LFS z jari)

(u) nespoľahlivé alebo neisté údaje

(p) predbežná hodnota.

V roku 2006 v EÚ 27 školskú dochádzku predčasne ukončilo približne 15 % mladých ľudí vo veku 18 – 24 rokov. V posledných rokoch sa tento podiel úspešne znižoval, ale pokrok bude potrebné urýchliť, aby bolo možné v roku 2010 dosiahnuť referenčnú hodnotu EÚ 10 %. Niektoré členské štáty, konkrétne severské krajiny a viaceré nové členské štáty, však už dosiahli podiel nižší ako 10 %.

Ďalšie poznámky:

BG, PL, SI: výsledky za rok 2001 namiesto výsledkov za rok 2000,

CZ, IE, LV, SK, HR: výsledky za rok 2002 namiesto výsledkov za rok 2000,

CY: medzinárodnú porovnateľnosť údajov ovplyvňuje viacero osobitných národných faktorov vrátane veľkého počtu Cyperčanov, ktorí študujú v zahraničí. Z tohto dôvodu sú výsledky CY podhodnotené.

EE: v prípade žien výsledky za rok 2005 namiesto výsledkov za rok 2006.

MLADÍ ĽUDIA S UKONČENÝM VYŠŠÍM SEKUNDÁRNYM VZDELANÍM

Percentuálny podiel obyvateľov vo veku 20 – 24, ktorí dosiahli aspoň vyššie sekundárne vzdelanie, 2000 – 2006

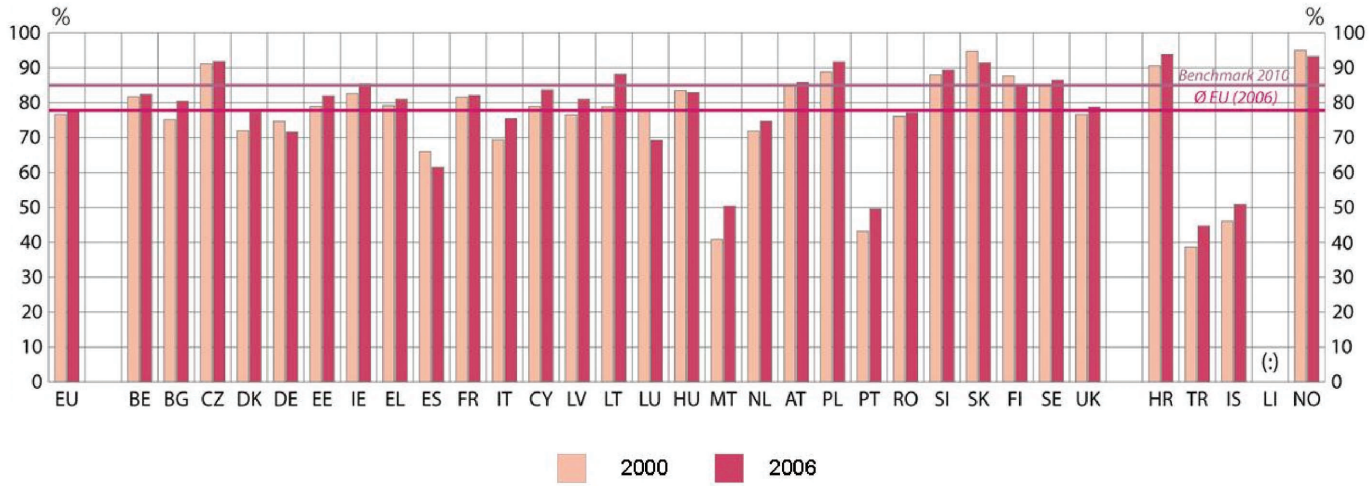

Ukončenie vyššieho sekundárneho vzdelania	Spolu		Ženy	Muži
	2000	2006	2006	2006
EU-27	76,6	77,8	80,7	74,8
Belgicko	81,7	82,4	85,6	79,1
Bulharsko	75,2	80,5 (p)	81,1 (p)	80,0 (p)
Česká republika	91,2	91,8	92,4	91,1
Dánsko	72,0	77,4	81,5	73,4
Nemecko	74,7	71,6	73,5	69,8
Estónsko	79,0	82,0	89,8	74,1
Írsko	82,6	85,4	89,1	81,8
Grécko	79,2	81,0 (p)	86,6 (p)	75,5 (p)
Španielsko	66,0	61,6	69,0	54,6
Francúzsko	81,6	82,1	84,3	80,0
Taliansko	69,4	75,5 (p)	79,4 (p)	71,7 (p)
Cyprus	79,0	83,7 (p)	90,7 (p)	76,1 (p)
Lotyšsko	76,5	81,0	86,2	75,9
Litva	78,9	88,2	91,2	85,3

Ukončenie vyššieho sekundárneho vzdelania	Spolu		Ženy	Muži
	2000	2006	2006	2006
Luxembursko	77,5	69,3	74,5	64,0
Maďarsko	83,5	82,9	84,7	81,2
Malta	40,9	50,4 (p)	52,8 (p)	48,1 (p)
Holandsko	71,9	74,7	79,6	69,9
Rakúsko	85,1	85,8	86,7	84,9
Poľsko	88,8	91,7	93,8	89,6
Portugalsko	43,2	49,6	58,6	40,8
Rumunsko	76,1	77,2 (p)	77,8 (p)	76,6 (p)
Slovinsko	88,0	89,4	91,4	87,7
Slovensko	94,8	91,5	91,7	91,2
Fínsko	87,7	84,7 (p)	87,0 (p)	82,3 (p)
Švédsko	85,2	86,5	88,6	84,5
Spojené kráľovstvo	76,6	78,8	80,3	77,3
Chorvátsko	90,6	93,8	94,9	92,8
Turecko	38,6	44,7	51,7	38,9
Island	46,1	50,8 (p)	57,7 (p)	44,5 (p)
Lichtenštajnsko	:	:	:	:
Nórsko	95,0	93,3 (p)	95,4 (p)	91,2 (p)

Zdroj: Eurostat (LFS)

(p) predbežná hodnota

HR: výsledky za rok 2002 namiesto výsledkov za rok 2000, výsledky za rok 2005 namiesto výsledkov za rok 2006.

Od roku 2000 sa podiel mladých ľudí (vo veku 20 – 24 rokov) s ukončeným vyšším sekundárnym vzdelaním zvyšoval len mierne. Z tohto dôvodu sa dosiahol len malý pokrok, pokiaľ ide o dosiahnutie referenčnej hodnoty na úrovni 85 % do roku 2010. Niektoré krajiny s relatívne nízkym podielom, konkrétne Portugalsko a Malta, však v nedávnej minulosti dosiahli značný pokrok. Je potrebné ale tiež uviesť, že viaceré nové členské štáty už referenčnú hodnotu stanovenú na rok 2010 presiahli a štyri z nich, Česká republika, Poľsko, Slovinsko a Slovensko, ako aj Nórsko a Chorvátsko už dosiahli podiel 90 % a viac.

Ďalšie poznámky:

CY: medzinárodnú porovnateľnosť údajov ovplyvňuje viacero osobitných národných faktorov vrátane veľkého počtu Cyperčanov, ktorí študujú v zahraničí. Z tohto dôvodu sú výsledky CY podhodnotené.

Od publikovania údajov 5. decembra 2005 Eurostat uplatňuje presnejšiu definíciu ukončeného „vyššieho sekundárneho“ vzdelania s cieľom zlepšiť porovnateľnosť výsledkov v EÚ. Od roku 1998 sa údaje pre programy úrovne ISCED 3c kratšie ako dva roky už nezaraďujú do úrovne „vyššieho sekundárneho vzdelávania“, ale do „nižšieho sekundárneho vzdelávania“. V dôsledku tejto zmeny je potrebná revízia výsledkov v DK (od roku 2001), ES, CY a IS. Naďalej však nie je možné uplatniť túto definíciu v EL, IE a AT, ktoré stále zahŕňajú aj všetky úrovne ISCED 3c.

ABSOLVENTI MATEMATICKÝCH, VEDECKÝCH A TECHNICKÝCH SMEROV (MVT)

Rast počtu absolventov terciárneho vzdelávania v matematických, vedeckých a technických odboroch v %

Priemerná ročná miera rastu v rokoch 2000 – 2005

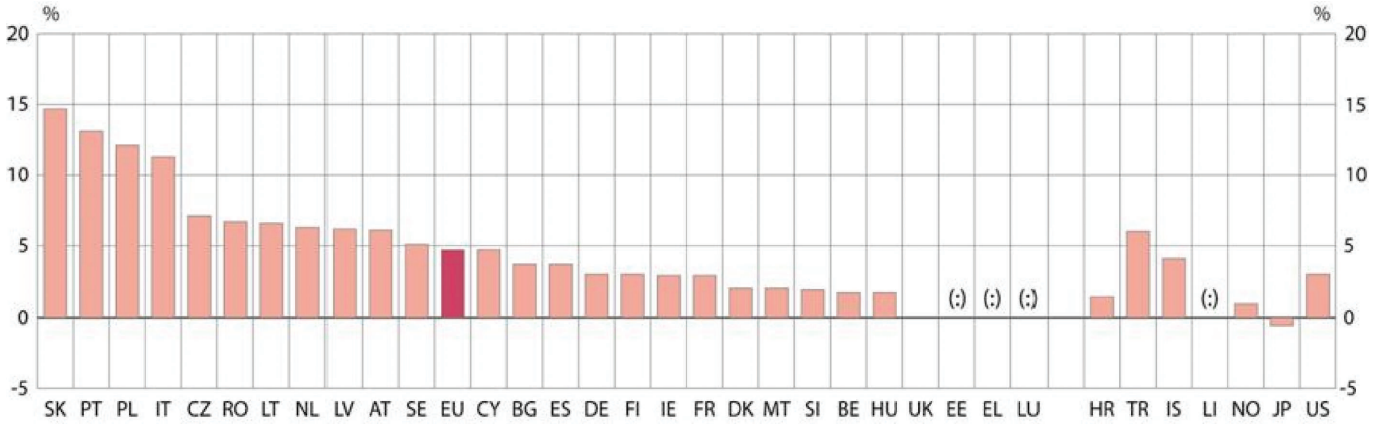

	Absolventi na 1 000 obyvateľov vo veku 20 – 29 rokov	Priemerný rast ročne	Podiel absolventiek, v %	
	2005	2000 – 2005	2000	2005
EU-27	13,1	4,7	30,8	31,2
Belgicko	10,9	1,8	25,0	27,3
Bulharsko	8,6	3,8	45,6	41,1
Česká republika	8,2	7,1	27,0	27,4
Dánsko	14,7	2,1	28,5	33,9
Nemecko	9,7	3,1	21,6	24,4
Estónsko	12,1	:	35,4	43,5
Írsko	24,5	3,0	37,9	30,5
Grécko	10,1	:	:	40,9
Španielsko	11,8	3,8	31,5	29,6
Francúzsko	22,5	3,0	30,8	28,4
Taliansko	13,3	11,3	36,6	37,1
Cyprus	3,6	4,7	31,0	38,1
Lotyšsko	9,8	6,2	31,4	32,8
Litva	18,9	6,6	35,9	35,2
Luxembursko	:	:	:	:
Maďarsko	5,1	1,8	22,6	30,0
Malta	3,4	2,1	26,3	30,1
Holandsko	8,6	6,3	17,6	20,3
Rakúsko	9,8	6,1	19,9	23,3

	Absolventi na 1 000 obyvateľov vo veku 20 – 29 rokov	Priemerný rast ročne	Podiel absolventiek, v %	
	2005	2000 – 2005	2000	2005
Poľsko	11,1	12,1	35,9	36,6
Portugalsko	12,0	13,1	41,9	39,9
Rumunsko	10,3	6,7	35,1	40,0
Slovinsko	9,8	2,0	22,8	26,2
Slovensko	10,2	14,7	30,1	35,3
Fínsko	17,7	3,1	27,3	29,7
Švédsko	14,4	5,1	32,1	33,8
Spojené kráľovstvo	18,4	– 0,1	32,1	30,8
Chorvátsko	5,7	1,5	:	32,7
Turecko	5,7	6,0	31,1	28,5
Island	10,1	4,1	37,9	37,2
Lichtenštajnsko	12,7	:	:	28,6
Nórsko	9,0	1,0	26,8	26,0
Japonsko	13,7	– 1,1	12,9	14,7
USA	10,6	3,1	31,8	31,1

Zdroj: Eurostat (UOE) a výpočty vychádzajúce z údajov Eurostatu.

Počet absolventov matematických, vedeckých a technických smerov (MVT) v EÚ 27 od roku 2000 vzrástol o vyše 170 000, teda o viac ako 25 %. EÚ tak už dosiahla referenčnú hodnotu, pokiaľ ide o nárast počtu absolventov MVT o 15 % do roku 2010. Druhý cieľ, ktorým je zníženie rodovej nerovnováhy, sa dosiahol len v menšom rozsahu. Podiel absolventiek MVT sa zvýšil z 30,8 % v roku 2000 na 31,2 % v roku 2005. Najvýraznejší ročný rast (> 12 %) v počte absolventov MVT zaznamenali Slovensko, Portugalsko a Poľsko; najlepšie výsledky, pokiaľ ide o rodovú rovnováhu, dosiahli Bulharsko, Estónsko, Grécko a Rumunsko.

Ďalšie poznámky:

Pri krajinách, ktoré zaznamenali medzery v časovej nadväznosti, sa uskutočnil výpočet rastu za roky bez medzier. PL: rast za roky 2001 – 2005, RO: rast za roky 2000 – 2002 a 2003 – 2005. HR: rast za roky 2003 – 2005, SE: rast za roky 2000 – 2003, HU: rast za roky 2000 – 2003.

BE: z údajov za flámsku komunitu sú vylúčené druhé kvalifikácie v terciárnom vzdelávaní neuniverzitného typu; z údajov sú vylúčené aj nezávislé súkromné inštitúcie (hoci ich je málo) a nemecká komunita.

EE: národné údaje za rok 2000.

IT: odhad výsledkov za rok 2005, ktorý urobila Komisia.

CY: z údajov sú vylúčení študenti terciárneho vzdelávania, ktorí absolvovali štúdium v zahraničí. V zahraničí študuje vyše polovica zo všetkých cyperských študentov terciárneho vzdelávania.

LU: v Luxembursku neexistuje úplný univerzitný systém, väčšina študentov MVT študuje a ukončuje štúdium v zahraničí.

AT: 2000: úroveň ISCED 5B za predchádzajúci rok. HU: 2004: zmeny pri zbere údajov o absolventoch podľa odborov spôsobili medzery v časovej nadväznosti.

PL: z údajov za rok 2000 sú vylúčené pokročilé výskumné programy (úroveň ISCED 6).

RO: Z údajov za roky 2000 – 2002 sú vylúčené druhé kvalifikácie a pokročilé výskumné programy (úroveň ISCED 6). Z tohto dôvodu je medzera v časovej nadväznosti v roku 2003.

SE: 2004: zmeny v zbere údajov o absolventoch podľa odborov spôsobili medzery v časovej nadväznosti.

UK: národné údaje použité za rok 2000.

LI: z údajov za roky 2003 – 2004 sú vylúčení študenti ukončujúci terciárne štúdium v zahraničí.

ÚČASŤ NA CELOŽIVOTNOM VZDELÁVANÍ

Percentuálny podiel obyvateľov vo veku 25 – 64 rokov, ktorí sa zúčastňovali na vzdelávaní a odbornej príprave štyri týždne pred prieskumom, 2000 – 2006

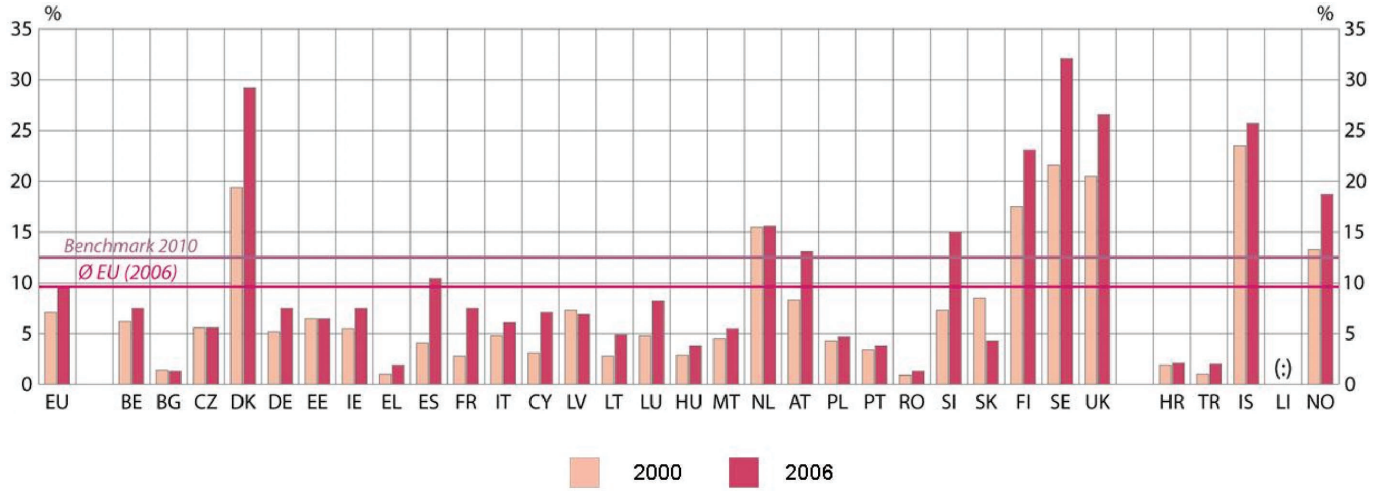

Účasť na celoživotnom vzdelávaní, v % Zdroj: Eurostat	Spolu		Ženy	Muži
	2000	2006	2006	2006
EU-27	7,1	9,6	10,4	8,8
Belgicko	6,2	7,5 (p)	7,6 (p)	7,4 (p)
Bulharsko	1,4	1,3	1,3	1,3
Česká republika	5,6	5,6	5,9	5,4
Dánsko	19,4	29,2	33,8	24,6
Nemecko	5,2	7,5	7,3	7,8
Estónsko	6,5	6,5	8,6	4,2 (u)
Írsko	5,5	7,5	8,9	6,1
Grécko	1,0	1,9	1,8	2,0
Španielsko	4,1	10,4	11,5	9,3
Francúzsko	2,8	7,5	7,8	7,2
Taliansko	4,8	6,1	6,5	5,7
Cyprus	3,1	7,1	7,8	6,5

Účasť na celoživotnom vzdelávaní, v % Zdroj: Eurostat	Spolu		Ženy	Muži
	2000	2006	2006	2006
Lotyšsko	7,3	6,9 (p)	9,3 (p)	4,1 (p)
Litva	2,8	4,9 (p)	6,6 (p)	2,9 (u)
Luxembursko	4,8	8,2	8,7	7,6
Maďarsko	2,9	3,8	4,4	3,1
Malta	4,5	5,5	5,6	5,5
Holandsko	15,5	15,6	15,9	15,3
Rakúsko	8,3	13,1	14,0	12,2
Poľsko	4,3	4,7	5,1	4,3
Portugalsko	3,4	3,8 (p)	4,0 (p)	3,7 (p)
Rumunsko	0,9	1,3	1,3	1,3
Slovinsko	7,3	15,0	16,3	13,8
Slovensko	8,5	4,3	4,6	4,0
Fínsko	17,5	23,1	27,0	19,3
Švédsko	21,6	32,1	36,5	27,9
Spojené kráľovstvo	20,5	26,6	31,2 (p)	31,2
Chorvátsko	1,9	2,1	2,1	2,0
Turecko	1,0	2,0	2,4	1,6
Island	23,5	25,7	29,8	21,6
Nórsko	13,3	18,7	20,2	17,2

Zdroj: Eurostat (LFS), (p) = predbežné, (u) = nespoľahlivé alebo neisté údaje.

V roku 2006 dosiahol percentuálny podiel obyvateľov v produktívnom veku, ktorí sa zúčastňovali na vzdelávaní a odbornej príprave (4 týždne pred prieskumom), výšku 9,6 %. Keďže v dôsledku medzier v časovej nadväznosti bol pokrok nadhodnotený, skutočný nárast bol slabý. Na dosiahnutie referenčnej hodnoty 12,5 % účasti v roku 2010 je potrebné ďalšie úsilie ([1]). V súčasnosti je najvyššia miera účasti v severských krajinách, v UK, Slovinsku a v Holandsku.

Ďalšie poznámky:

Keďže sa v prieskume použili harmonizované pojmy a definície, v niektorých krajinách v jednotlivých rokoch vznikli medzery v časovej nadväznosti (v rokoch 2000 až 2006).

BG, PL, SI: 2001 namiesto 2000,

CZ, IE, LV, SK, HR: 2002 namiesto 2000,

SE, HR, IS: 2005 namiesto 2006.

([1]) Na posúdenie voči referenčnej hodnote sa použili údaje týkajúce sa štvortýždňovej účasti (LFS 2004). Ak by sa bralo do úvahy dlhšie obdobie, mohla byť miera účasti vyššia. Údaje Eurostatu z modulu LFS *ad hoc* týkajúceho sa celoživotného vzdelávania z roku 2003 (ide o 12-mesačné obdobie) ukazujú mieru účasti vo výške 42 % (4,4 % vo formálnom vzdelávaní; 16,5 % v neformálnom vzdelávaní a takmer každý tretí Európan uviedol, že absolvoval nejakú formu informálneho učenia sa).

ÚČASŤ NA PREDPRIMÁRNOM VZDELÁVANÍ

Miera účasti 4-ročných detí na vzdelávaní, 2000 – 2005

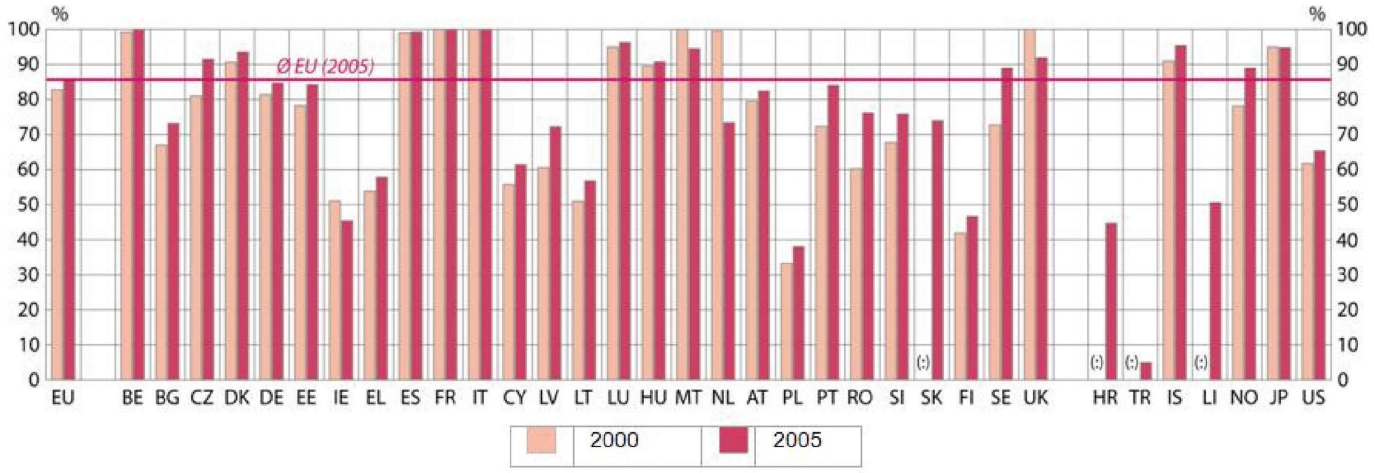

Účasť 4-ročných detí, v %	2000	2004	2005
EU-27	82,8	84,6	85,7
Belgicko	99,2	99,9	100
Bulharsko	67,0	72,6	73,2
Česká republika	81,0	91,2	91,4
Dánsko	90,6	93,4	93,5
Nemecko	81,4	84,3	84,6
Estónsko	78,2	83,9	84,2
Írsko	51,1	46,6	45,4
Grécko	53,9	57,2	57,8
Španielsko	99,0	100	99,3
Francúzsko	100	100	100
Taliansko	100	100	100
Cyprus	55,7	61,2	61,4
Lotyšsko	60,6	69,1	72,2
Litva	51,0	54,5	56,8
Luxembursko	94,9	83,5	96,3
Maďarsko	89,5	92,3	90,7

Účasť 4-ročných detí, v %	2000	2004	2005
Malta	1,0	97,5	94,4
Holandsko	99,5	74,0	73,4
Rakúsko	79,5	82,1	82,5
Poľsko	33,3	35,7	38,1
Portugalsko	72,3	79,9	84,0
Rumunsko	60,3	75,2	76,2
Slovinsko	67,7	77,8	75,9
Slovensko	:	71,7	74,0
Fínsko	41,9	46,1	46,7
Švédsko	72,8	87,7	88,9
Spojené kráľovstvo	100	92,9	91,8
Chorvátsko	:	42,4	44,7
Turecko	:	3,4	5,0
Island	90,9	95,1	95,3
Lichtenštajnsko	:	52,2	50,6
Nórsko	78,1	86,9	88,9
Japonsko	94,9	95,2	94,7
USA	61,7	64,1	65,3

Zdroj: Eurostat (UOE).

Účasť 4-ročných detí na vzdelávaní (vo väčšine krajín v rámci predprimárneho vzdelávania a v niektorých už v rámci primárneho vzdelávania) vzrástla v rokoch 2000 až 2005 v EÚ 27 o 3 percentuálne body a dosiahla vyše 85 %. Vo Francúzsku, Belgicku, Taliansku a Španielsku sa v roku 2005 zúčastňovali na vzdelávaní takmer všetky 4-ročné deti (vyše 99 %), v Írsku, Poľsku a Fínsku však bola miera účasti pod úrovňou 50 %.

Ďalšie poznámky:

Údaje zahŕňajú účasť v predprimárnom aj v primárnom vzdelávaní.

BE: z údajov sú vylúčené nezávislé súkromné inštitúcie, tieto však navštevuje len veľmi malý počet detí. Chýbajú údaje za nemeckú komunitu.

IE: úroveň vzdelávania ISCED 0 oficiálne neexistuje. Veľa detí navštevuje nejakú formu vzdelávania na úrovni ISCED 0, ale údaje zväčša chýbajú.

NL: referenčný dátum pre zber týchto údajov sa v roku 2002 zmenil z 31. decembra na 1. október.

FI: do údajov sú zahrnuté deti navštevujúce škôlku, ale nie ďalšie formy dennej starostlivosti.

DOSIAHNUTÉ VZDELANIE U DOSPELÝCH OBYVATEĽOV

Dospelí obyvatelia (vo veku 25 až 64 rokov) s terciárnym vzdelaním

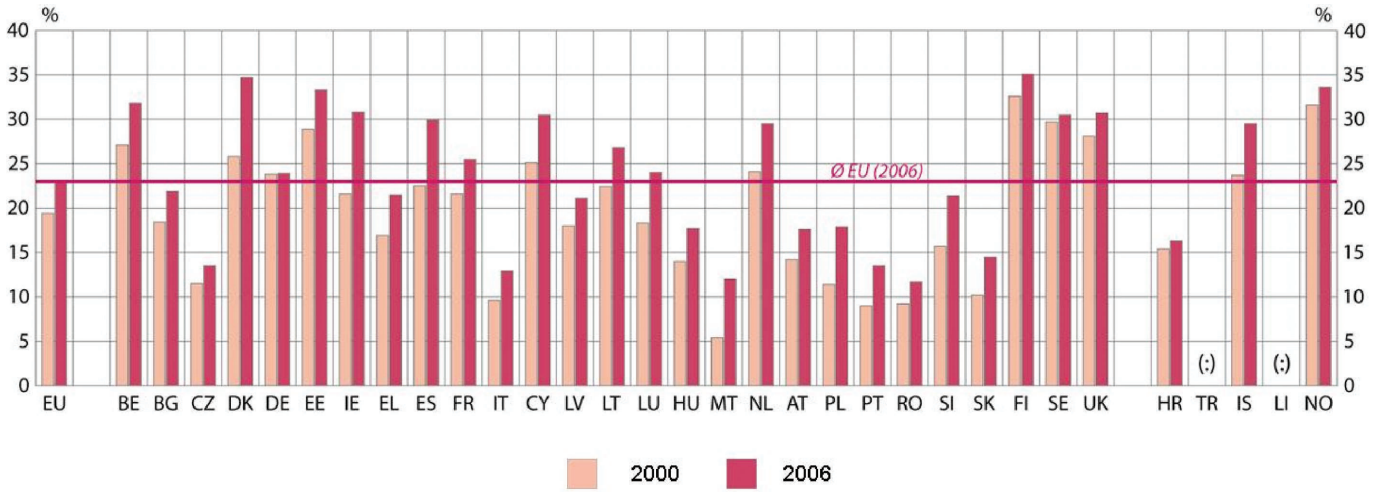

% dospelých (vo veku 25 – 64 rokov) s terciárnym vzdelaním		
	2000	2006
EU-27	19,4	22,9
Belgicko	27,1	31,8
Bulharsko	18,4	21,9
Česká republika	11,5	13,5
Dánsko	25,8	34,7
Nemecko	23,8	23,9
Estónsko	28,9	33,3
Írsko	21,6	30,8
Grécko	16,9	21,5
Španielsko	22,5	29,9
Francúzsko	21,6	25,5
Taliansko	9,6	12,9
Cyprus	25,1	30,5
Lotyšsko	18,0	21,1

% dospelých (vo veku 25 – 64 rokov) s terciárnym vzdelaním		
	2000	2006
Litva	22,4	26,8
Luxembursko	18,3	24,0
Maďarsko	14,0	17,7
Malta	5,4	12,0
Holandsko	24,1	39,5
Rakúsko	14,2	17,6
Poľsko	11,4	17,9
Portugalsko	9,0	13,5
Rumunsko	9,2	11,7
Slovinsko	15,7	21,4
Slovensko	10,2	14,5
Fínsko	32,6	35,1
Švédsko	29,7	30,5
Spojené kráľovstvo	28,1	30,7
Chorvátsko	15,4	16,3
Island	23,7	29,5
Nórsko	31,6	33,6

Zdroj: Eurostat (LFS).

V roku 2006 bol podiel obyvateľstva EÚ v produktívnom veku s terciárnym vzdelaním 23 %, čo oproti roku 2000 znamená nárast o viac ako 3 percentuálne body. Najvyšší podiel obyvateľstva s terciárnym vzdelaním dosiahli Fínsko, Dánsko a Estónsko, v niektorých členských štátoch tento podiel stále dosahuje menej ako 15 %. V niektorých z týchto krajín sa však počet zapísaných na terciárne štúdium v nedávnej minulosti výrazne zvýšil.

Ďalšie poznámky:

Terciárne vzdelávanie zahŕňa úrovne ISCED 5 a 6.

LT: výsledky za rok 2001 namiesto roku 2000,

HR: výsledky za rok 2002 namiesto roku 2000.

INVESTÍCIE DO ĽUDSKÝCH ZDROJOV

Celkové verejné výdavky na vzdelávanie ako percento HDP, 2000 – 2004

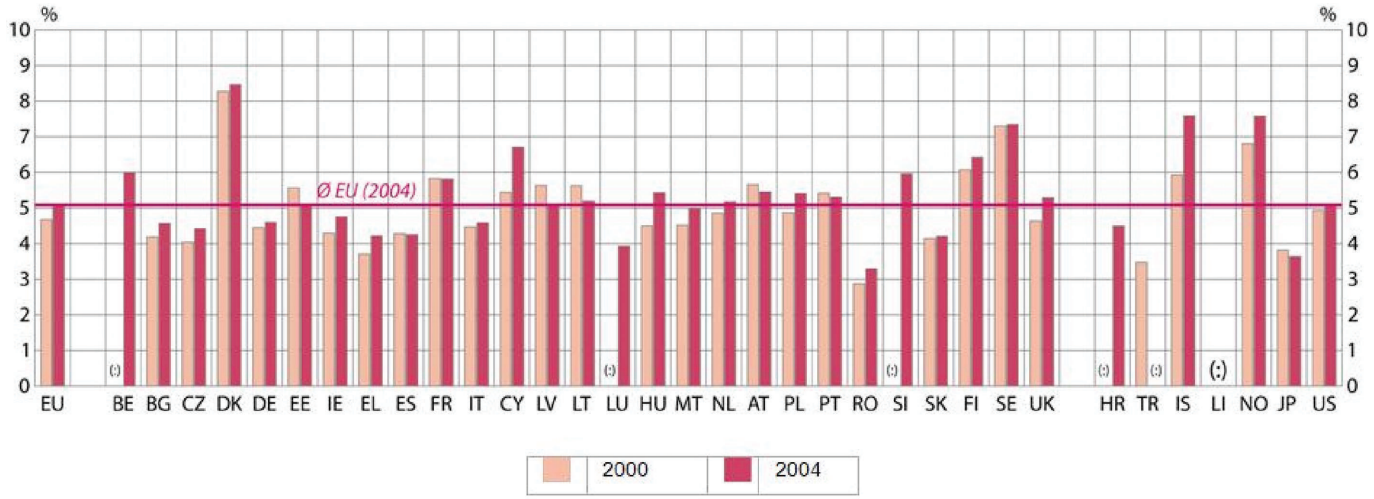

Výdavky na vzdelávanie, v % HDP	Verejné			Súkromné
	2000	2003	2004	2004
EU-27	4,68	5,17	5,09	0,64
Belgicko	:	6,06	5,99	0,34
Bulharsko	4,19	4,24	4,57	0,65
Česká republika	4,04	4,51	4,42	0,61
Dánsko	8,28	8,33	8,47	0,32
Nemecko	4,45	4,71	4,60	0,91
Estónsko	5,57	5,43	5,09	:
Írsko	4,29	4,41	4,75	0,32
Grécko	3,71	3,94	4,22	0,20
Španielsko	4,28	4,28	4,25	0,61
Francúzsko	5,83	5,88	5,81	0,54
Taliansko	4,47	4,74	4,59	0,46
Cyprus	5,44	7,30	6,71	1,17
Lotyšsko	5,64	5,32	5,08	0,82
Litva	5,63	5,18	5,20	0,48
Luxembursko	:	3,80	3,93	:
Maďarsko	4,50	5,85	5,43	0,52

Výdavky na vzdelávanie, v % HDP	Verejné			Súkromné
	2000	2003	2004	2004
Malta	4,52	4,78	4,99	0,46
Holandsko	4,86	5,12	5,18	0,50
Rakúsko	5,66	5,50	5,45	0,39
Poľsko	4,87	5,62	5,41	0,59
Portugalsko	5,42	5,61	5,31	0,13
Rumunsko	2,88	3,44	3,29	:
Slovinsko	:	6,02	5,96	0,86
Slovensko	4,15	4,34	4,21	0,76
Fínsko	6,08	6,41	6,43	0,13
Švédsko	7,31	7,47	7,35	0,20
Spojené kráľovstvo	4,64	5,38	5,29	0,95
Chorvátsko	:	4,53	4,50	:
Turecko	3,48	3,74	:	:
Island	5,93	7,81	7,59	0,75
Nórsko	6,81	7,62	7,58	0,05
Japonsko	3,82	3,70	3,65	1,23
Spojené štáty	4,94	5,43	5,12	2,37

Zdroj: Eurostat (UOE). Výsledky na úrovni EÚ sú odhady Komisie. Výsledky za rok 2000 odhadlo Generálne riaditeľstvo pre vzdelávanie a kultúru.

V rokoch 2000 až 2003 sa verejné výdavky na vzdelávanie ako percento HDP v členských štátoch EÚ výrazne zvýšili. Stúpajúca tendencia sa však v roku 2004 zastavila a v porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k miernemu poklesu. Verejné výdavky na vzdelávanie však stále rástli v dôsledku rastu HDP v absolútnom vyjadrení. Dostupné údaje poukazujú na výrazné rozdiely vo výdavkoch medzi jednotlivými krajinami.

Ďalšie poznámky:

Údaje zahŕňajú formálne vzdelávanie vrátane formálneho vzdelávania dospelých.

„Súkromné“ znamená výdavky na vzdelávacie inštitúcie zo súkromných zdrojov.

DK: nie sú k dispozícii výdavky na postsekundárne neterciárne úrovne vzdelávania.

EL, LU, PT: nie sú k dispozícii hypotetické výdavky na dôchodky.

CY: vrátane finančnej pomoci študentom študujúcim v zahraničí.

PL, SK, NO: vrátane výdavkov na starostlivosť o deti na predprimárnom stupni.

FR: bez francúzskych zámorských departementov.

HR: výdavky na vzdelávacie inštitúcie z verejných zdrojov.

LU: nie sú zahrnuté výdavky na terciárny stupeň.

PT: nie sú zahrnuté výdavky na úrovni miestnej verejnej správy.

UK, JP, US: úprava HDP za finančný rok, ktorý sa nezhoduje s kalendárnym rokom.

TR, IS: nie sú zahrnuté výdavky na predprimárny stupeň.

TR: nie sú zahrnuté výdavky na úrovni regionálnej a miestnej verejnej správy.

US: výdavky na vzdelávacie inštitúcie z verejných zdrojov.

KOMISIA

Začatie konania

(vo veci COMP/M.4942 – Nokia/Navteq)

(Text s významom pre EHP)

(2008/C 86/02)

Dňa 28. marca 2008 Komisia rozhodla o začatí konania vo vyššie uvedenej veci po tom ako zistila, že oznámená koncentrácia vyvoláva vážne obavy o jej zlučiteľnosti so spoločným trhom. Začatie konania otvára druhú fázu preskúmania oznámenej koncentrácie a je bez toho, aby bolo dotknuté konečné rozhodnutie v tejto veci. Rozhodnutie je založené na článku 6 ods. 1 písm. c) nariadenia Rady (ES) č. 139/2004.

Komisia vyzýva zainteresované tretie strany, aby oznámili Komisii svoje pripomienky k oznámenej koncentrácii.

Pripomienky je potrebné doručiť Komisii do 15 dní odo dňa zverejnenia tohto oznámenia, v opačnom prípade tieto pripomienky nemusia byť v predmetnom konaní plne zohľadnené. Pripomienky je potrebné doručiť faxom [na číslo (32-2) 296 43 01 alebo 296 72 44] alebo poštou s uvedením čísla konania COMP/M.4942 – Nokia/Navteq, na nasledujúcu adresu:

Commission of the European Communities
Competition DG
Merger Network
Rue Joseph II/Jozef II – straat 70
B-1000 Brussels

IV

(Informácie)

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ A ORGÁNOV EURÓPSKEJ ÚNIE

KOMISIA

Výmenný kurz eura [1]

4. apríla 2008

(2008/C 86/03)

1 euro =

	Mena	Výmenný kurz		Mena	Výmenný kurz
USD	Americký dolár	1,5722	TRY	Turecká líra	2,0339
JPY	Japonský jen	160,88	AUD	Austrálsky dolár	1,711
DKK	Dánska koruna	7,4584	CAD	Kanadský dolár	1,5822
GBP	Britská libra	0,7855	HKD	Hongkongský dolár	12,2497
SEK	Švédska koruna	9,368	NZD	Novozélandský dolár	1,9972
CHF	Švajčiarsky frank	1,5872	SGD	Singapurský dolár	2,1757
ISK	Islandská koruna	116,41	KRW	Juhokórejský won	1 534,47
NOK	Nórska koruna	7,998	ZAR	Juhoafrický rand	12,3143
BGN	Bulharský lev	1,9558	CNY	Čínsky juan	11,0302
CZK	Česká koruna	25,035	HRK	Chorvátska kuna	7,2773
EEK	Estónska koruna	15,6466	IDR	Indonézska rupia	14 519,27
HUF	Maďarský forint	257,25	MYR	Malajzijský ringgit	5,0224
LTL	Litovský litas	3,4528	PHP	Filipínske peso	65,325
LVL	Lotyšský lats	0,6972	RUB	Ruský rubeľ	37,037
PLN	Poľský zlotý	3,4743	THB	Thajský baht	49,823
RON	Rumunský lei	3,7145	BRL	Brazílsky real	2,6954
SKK	Slovenská koruna	32,431	MXN	Mexické peso	16,5757

[1] *Zdroj:* referenčný výmenný kurz publikovaný ECB.

V

(Oznamy)

ADMINISTRATÍVNE POSTUPY

KOMISIA

VÝZVA NA PREDKLADANIE NÁVRHOV – GR EAC/14/08

Program spolupráce s krajinami nástroja pre spoluprácu s priemyselnými krajinami (ICI) v oblasti vzdelávania – Spolupráca v oblasti vyššieho vzdelávania a odbornej prípravy medzi EÚ a Austráliou, Japonskom, Kórejskou republikou a Novým Zélandom ([1])

(2008/C 86/04)

1. CIELE A OPIS

Všeobecným cieľom výzvy na predkladanie návrhov je prehĺbiť porozumenie a vzájomné kontakty medzi národmi členských štátov EÚ a národmi partnerských krajín – Austrálie, Japonska, Kórejskej republiky a Nového Zélandu, vrátane širšej znalosti ich jazykov, kultúr a inštitúcií, a zlepšiť kvalitu vyššieho vzdelávania, ako aj odborného vzdelávania a odbornej prípravy v EÚ a partnerských krajinách. Výzvou na predkladanie návrhov sa podporia tieto akcie:

Spoločné projekty mobility krajín nástroja ICI

Touto akciou sa financujú projekty na rozvoj medzinárodných študijných plánov, ktoré zahŕňajú krátkodobú mobilitu medzi EÚ a partnerskou krajinou nástroja ICI, ktorá sa nevzťahuje priamo alebo nevyhnutne na udelenie spoločného alebo dvojitého/dvojnásobného akademického titulu.

Konzorciá, ktoré o takýto projekt žiadajú, tvoria vzdelávacie inštitúcie pre vyššie vzdelávanie alebo odbornú prípravu z EÚ a z príslušnej partnerskej krajiny. Vybrané konzorciá vytvoria rámec pre študentskú mobilitu, pričom študenti z EÚ obyčajne strávia jeden semester v inštitúcii v partnerskej krajine a naopak a toto študijné obdobie v zahraničí bude plne uznané domovskou inštitúciou. V podpore môžu byť zahrnuté štipendiá mobility pre študentov, akademických a administratívnych pracovníkov.

2. OPRÁVNENÍ ŽIADATELIA

Žiadosť o udelenie grantu v rámci tejto výzvy môžu podať inštitúcie vyššieho vzdelávania a inštitúcie odborného vzdelávania a prípravy. Oprávnení uchádzači musia mať sídlo v jednom z 27 členských štátov Európskej únie.

3. ROZPOČET A TRVANIE PROJEKTU

Rozpočet vyčlenený na spolufinancovanie projektov sa odhaduje na 2,5 milióna EUR. Očakáva sa, že financovanie sa poskytne na 4-5 projektov EÚ-Austrália, 2-3 projekty EÚ-Japonsko, 1-2 projekty EÚ-Kórea a na 1 projekt EÚ-Nový Zéland.

Maximálny objem financií zo strany EÚ bude predstavovať 425 000 EUR na trojročný spoločný projekt mobility, ktorý bude zahŕňať 4 alebo viac partnerských inštitúcií EÚ. Spoločné projekty mobility budú trvať 3 roky.

([1]) V abecednom poradí.

4. **UZÁVIERKA**

Žiadosti musia byť zaslané Komisii najneskôr do **6. júna 2008**.

5. **ĎALŠIE INFORMÁCIE**

Úplné znenie výzvy na predkladanie návrhov a formuláre žiadostí sú dostupné na tejto internetovej stránke:
http://ec.europa.eu/education/programmes/calls/callg_en.html

Ďalšie informácie môžete získať, ak napíšete na adresu: eac-3C-cooperation@ec.europa.eu

KONANIA TÝKAJÚCE SA VYKONÁVANIA POLITIKY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

KOMISIA

Predbežné oznámenie o koncentrácii

(Vec COMP/M.5128 – Nordic Capital/TietoEnator)

(Text s významom pre EHP)

(2008/C 86/05)

1. Komisii bolo dňa 28. marca 2008 podľa článku 4 nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 ([1]) doručené oznámenia o zamýšľanej koncentrácii, ktorou podniky Nordic Capital VI Limited a Nordic Capital VII Limited patriace do skupiny Nordic Capital („Nordic Capital", Jersey) získavajú v zmysle článku 3 ods. 1 písm. b) nariadenia Rady kontrolu nad celým podnikom TietoEnator Oyj („TietoEnator", Fínsko) prostredníctvom verejnej ponuky oznámenej dňa 20. marca 2008.

2. Predmet činnosti dotknutých podnikov:

— Nordic Capital: investičné fondy. Medzi jeho portfóliové spoločnosti patrí Aditro (Švédsko), spoločnosť poskytujúca služby informačných technológií a aplikačný softvér pre podniky,

— TietoEnator: služby informačných technológií.

3. Na základe predbežného posúdenia a bez toho, aby bolo dotknuté konečné rozhodnutie v tejto veci, sa Komisia domnieva, že oznámená transakcia by mohla spadať do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 139/2004.

4. Komisia vyzýva zainteresované tretie strany, aby predložili prípadné pripomienky k zamýšľanej koncentrácii.

Pripomienky musia byť Komisii doručené najneskôr do 10 dní od dátumu uverejnenia tohto oznámenia. Pripomienky je možné zaslať faxom [fax: (32-2) 296 43 01 alebo 296 72 44] alebo poštou s uvedením referenčného čísla COMP/M.5128 – Nordic Capital/TietoEnator, na túto adresu:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel

([1]) Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1.

Predbežné oznámenie o koncentrácii

(Vec COMP/M.5118 – P7S1/United Internet/Maxdome JV)

Vec, ktorá môže byť posúdená v zjednodušenom konaní

(Text s významom pre EHP)

(2008/C 86/06)

1. Komisii bolo dňa 28. marca 2008 podľa článku 4 nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 ([1]) doručené oznámenie o zamýšľanej koncentrácii, ktorou podnik SevenSenses GmbH („SevenSenses“, Nemecko), ktorý je dcérskou spoločnosťou podniku ProSiebenSat.1 Media AG („P7S1“, Nemecko) kontrolovaného podnikom Kohlberg Kravis Roberts & Co. („KKR“, USA) a podnikom Permira Holdings Limited („Permira“, Normanské ostrovy), a podnik 1&1 Internet AG („1&1“, Nemecko), ktorý je dcérskou spoločnosťou podniku United Internet AG („United Internet“, Nemecko), získavajú v zmysle článku 3 ods. 1 písm. b) nariadenia Rady spoločnú kontrolu nad novozaloženou spoločnosťou tvoriacou spoločný podnik Maxdome GmbH & Co. KG („Maxdome JV“, Nemecko) prostredníctvom kúpy akcií.

2. Predmet činnosti dotknutých podnikov:

— SevenSenses: platená televízia a video na požiadanie,

— P7S1: nekódované televízne vysielanie,

— Permira: súkromný kapitálový fond,

— KKR: súkromná investičná spoločnosť,

— 1&1: poskytovateľ internetových služieb,

— United Internet: internetové služby,

— Maxdome JV: video na požiadanie.

3. Na základe predbežného posúdenia a bez toho, aby bolo dotknuté konečné rozhodnutie v tejto veci, sa Komisia domnieva, že oznámená transakcia by mohla spadať do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 139/2004. V súlade s oznámením Komisie týkajúcim sa zjednodušeného konania pre posudzovanie určitých druhov koncentrácií podľa nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 ([2]) je potrebné uviesť, že túto vec je možné posudzovať v súlade s postupom stanoveným v oznámení.

4. Komisia vyzýva zainteresované tretie strany, aby predložili prípadné pripomienky k zamýšľanej koncentrácii.

Pripomienky musia byť Komisii doručené najneskôr do 10 dní od dátumu uverejnenia tohto oznámenia. Pripomienky je možné zaslať faxom [fax: (32-2) 296 43 01 alebo 296 72 44] alebo poštou s uvedením referenčného čísla COMP/M.5118 – P7S1/United Internet/Maxdome JV na túto adresu:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel

([1]) Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1.
([2]) Ú. v. EÚ C 56, 5.3.2005, s. 32.

Oznámenie francúzskej vlády týkajúce sa smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES o podmienkach udeľovania a používania povolení na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhľovodíkov ([1])

(Stanovisko k žiadosti o výlučné povolenie na vyhľadávanie tekutých alebo plynných uhľovodíkov nazývané „povolenie Valenciennois“)

(Text s významom pre EHP)

(2008/C 86/07)

Žiadosťou z 2. októbra 2007 spoločnosť Gazonor, so sídlom na Avenue de la fosse 2, F-62420 Billy Montigny, požiadala o výlučné povolenie na päťročné obdobie na vyhľadávanie tekutých alebo plynných uhľovodíkov, nazývané „povolenie Valenciennois“, na území s rozlohou približne 423 km štvorcových, ktoré sa týka časti departmentu Nord.

Obvod tohto povolenia je tvorený oblúkmi poludníkov a rovnobežiek postupne spájajúcimi uvedené vrcholy definované geografickými súradnicami v stupňoch, pričom začiatkom je Parížsky poludník.

Vrcholy	Zemepisná dĺžka	Zemepisná šírka
A	1,10 stupňa V	56,10 stupňa S
B	Priesečník francúzsko-belgickej hranice s rovnobežkou 56,10 stupňa S	
C	Priesečník francúzsko-belgickej hranice s rovnobežkou 56,10 stupňa S	
D	Priesečník francúzsko-belgickej hranice s rovnobežkou 56,10 stupňa S	
E	Priesečník francúzsko-belgickej hranice s poludníkom 1,50 stupňa V	
F	1,50 stupňa V	55,90 stupňa S
G	1,21 stupňa V	55,90 stupňa S
H	1,21 stupňa V	55,91 stupňa S
I	1,25 stupňa V	55,91 stupňa S
J	1,25 stupňa V	55,93 stupňa S
K	1,21 stupňa V	55,93 stupňa S
L	1,21 stupňa V	55,97 stupňa S
M	1,10 stupňa V	55,97 stupňa S

B až C: francúzsko-belgická hranica

D až E: francúzsko-belgická hranica

Podávanie žiadostí a kritériá prideľovania oprávnenia

Žiadatelia, ktorí podali počiatočnú žiadosť a konkurenčné žiadosti, musia spĺňať podmienky potrebné na udelenie oprávnenia, ktoré sa ustanovujú v článkoch 4, 5 dekrétu č. 2006-648 z 2. júna 2006 o oprávneniach na ťažbu a na podzemné skladovanie (*Úradný vestník Francúzskej republiky* z 3. júna 2006).

Spoločnosti, ktoré majú záujem o toto povolenie, môžu v časovej lehote deväťdesiat dní po uverejnení tohto stanoviska predložiť konkurenčnú žiadosť podľa podmienok uvedených v „Stanovisku o získaní oprávnení na ťažbu uhľovodíkov vo Francúzsku“, uverejnenom v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* C 374 z 30. decembra 1994 na strane 11 a stanovených dekrétom č. 2006-648 o oprávneniach na ťažbu a na podzemné skladovanie. Konkurenčné žiadosti sa posielajú ministrovi pre správu baní na nižšie uvedenú adresu.

O počiatočnej žiadosti a o konkurenčných žiadostiach sa rozhodne podľa kritérií prideľovania oprávnení na ťažbu určených v článku 6 uvedeného dekrétu a rozhodnutia sa uskutočnia najneskôr 24. októbra 2009.

([1]) Ú. v. EÚ L 164, 30.6.1994, s. 3.

Podmienky a požiadavky týkajúce sa výkonu činnosti a jej ukončenia

Žiadatelia sa odkazujú na články 79 a 79.1 ťažobného kódexu a na dekrét č. 2006-649 z 2. júna 2006 o ťažobných prácach, prácach podzemného skladovania a o poriadku pre bane a podzemné skladovanie (*Úradný vestník Francúzskej republiky* z 3. júna 2006).

Doplňujúce informácie sa dajú získať na Ministerstve životného prostredia, udržateľného rozvoja a územného plánovania (generálne riaditeľstvo pre energiu a suroviny, riaditeľstvo energetických zdrojov a nerastov, kancelária pre banskú legislatívu) [Ministère de l'écologie, du développement et de l'aménagement durables (direction générale de l'énergie et des matières premières, direction des ressources énergétiques et minérales, bureau de la législation minière)] 61, boulevard Vincent-Auriol, Télédoc 133, F-75703 Paris Cedex 13, Francúzsko [telefón: (33) 144 97 23 02, fax: (33) 144 97 05 70].

Regulačné a právne ustanovenia uvedené vyššie je možné nájsť na internetovej stránke:

http://www.legifrance.gouv.fr